

IO3

Tool kit за поддръжници на Мигранти Предприемачи

Реализиран в рамките на проект „Образователни възможности за мигранти и бежанци”

(VET4MIGRE)

Action n. 2017-1-DK01-KA202-034224

in the Action

Erasmus Plus KA202

Стратегически партньорства за професионално образование и обучение

Развитие на иновациите

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Въведение.....	4
1.1. Инструментариум за доставчиците на ПОО за мигрантите: цели и методология.....	4
2. Глава 1: Роля на заинтересованите страни в предприемачеството сред мигрантите.....	6
2.1. Учебни цели.....	6
2.2. Резултати от обучението	7
2.3. Кой е заинтересована страна?.....	7
2.4. Ролята на заинтересованата страна.....	7
2.5. Предприемачество за мигранти и бежанци и икономическия растеж в европейския контекст.....	11
2.6. Насърчаване на социалното сближаване на заинтересованите страни.....	13
2.7. Активност за рефлексия.....	14
2.8. Изводи.....	15
3. Глава 2: Кой служи като заинтересована страна?.....	16
3.1. Профили на предприемачи мигранти и бежанци и 2 реални казуса с мигранти	16
3.2. Преглед на кого идва в Европа днес	22
3.3. Как да разберете за произхода на предприемача мигрант и как да увеличите и надградите върху уменията и опита, които носят	25
3.4. С какви стереотипи често се сблъскват групите мигранти и бежанци и предприемачи?.....	28
3.5. Активност за рефлексия.....	31
4. Глава 3: Полезни съвети как да започнете отношения, с които да подкрепяте предприемачи - мигранти и бежанци.....	31
4.1. Създаване на отношение я предприемач – мигрант или бежанец	32
4.2. Бизнес план.....	36
4.3. Заключение.....	38
5. Глава 4: Осигуряване на психологическа подкрепа.....	38
5.1. Въведение.....	38

5.2.	Как могат заинтересованите страни да предложат ефективна психологическа подкрепа.....	40
5.3.	Примери за подкрепа.....	41
5.4.	Казуси.....	46
5.5.	Упражнение за рефлексия.....	48
6.	Глава 5: Регламенти и политики на ЕС и положително насърчаване и осъзнаване на мигрантската ситуация в Европа днес.....	49
6.1.	Въведение.....	49
6.2.	Информация за правата и задълженията.....	49
6.3.	Практически методи за борба със стереотипите и популяризиране на тази група сред широката общественост и на европейско ниво	52
6.4.	Упражнение за рефлексия.....	56
7.	Глава 6: Национални специфики.....	56
7.1.	Национално ниво: Гърция.....	56
7.2.	Национално ниво: Италия.....	65
7.3.	Национално ниво: България.....	70
7.4.	Национално ниво: Дания	74
7.5.	Национално ниво: Испания.....	82
8.	Благодарности.....	88

1. Въведение

Проектът VET4MIGRE има за цел да преодолее пропуските на мигрантите и бежанците, които искат да започнат бизнес в приемащата държава. Това ръководство е за вас, поддръжник на мигрант или бежанец предприемач. Пътеводителят е хоризонтален, защото има за цел да покрие многото фази и проблеми, които може да срещнете при стартирането на бизнес инициатива в нова държава.

Италия, България, Дания, Гърция и Испания, държави, участващи в този проект, са държави-членки на Европейския съюз, които споделят много общи политики за права, задължения, социална държава, икономика, защита на околната среда и др. Поради това много от тези политики могат да бъдат сходни или дори еднакви в останалите държави-членки и да се прилагат в обширна Европейска география. В същото време всяка страна има своя собствена история, географско местоположение, икономическо равнище, степен на безработица, население и т. н., което ги прави уникални и за които ние се опитваме да поднесем по адаптиран начин. По този начин това ръководство е както макро, така и микро, за да се събере глобална визия на европейско равнище за това как да се работи с мигранти и бежанци, които искат да започнат бизнес, като същевременно се предлага и специфична за всяка държава информация.

По този начин това ръководство обхваща широк кръг от теми: практически насоки с подкрепата на бизнеса и правни консултации, ръководства за добри практики и казуси, психологическа подкрепа, политика и наредби на ЕС, съвети за подпомагане на някой просто да започне, да се разбере профила и лицето, на което помагате и т. н.

Основната цел на проекта VET4MIGRE е да се засилят бизнес уменията сред мигрантите в ЕС, като се подкрепи създаването, подобряването и по-широкото разпространение на схемите за подпомагане на предприемачите мигранти. Тя се фокусира върху улесняването на взаимното обучение, обмяната на опит и добрите практики, използването на синергии и появата на стратегически сътрудничества.

1.1. Инструментариум за доставчиците на ПОО за мигрантите: цели и методология

Този инструментариум ще предостави информация за това как да се работи с мигранти и бежанци, както и дейности за вас като поддръжник, които могат да бъдат разработени. Това ще бъде пълен комплект за заети професионалисти, които ще бъдат полезни за социалните работници, които се стремят да развият и разширят отговорите на специфичните нужди на мигрантите и бежанците в техните общности.

Освен това този инструментариум има за цел да преодолее някои критични проблеми, свързани с включването на чужди популации в новата им социална среда, като се опитва да засили включването им на пазара на труда.

Ценностите на подпомагане на тази популация, признавайки принципите както на социалната справедливост, така и на достойнството и ценността на всеки човек, също позволяват да се съсредоточим върху важноста да се гарантира, че отговорите на бежанците и мигрантите са добре обмислени и подходящи.

Освен това, този комплект съдържа данни и цифри, съвети за добри практики и използването на казуси, за да илюстрира проблемите по-ясно. Тя е приспособима към широк спектър от социални работници, които по редица различни начини гарантират, че предприемачите мигранти и бежанците са способни да реализират своите цели за създаване на успешен бизнес.

По-конкретно по отношение на съдържанието на този инструментариум, първо определяме заинтересованите страни (глави 1 и 2) и считаме различните начини, по които те могат да помогнат и да изградят тази подкрепяща мрежа. Заинтересованите страни трябва да разполагат с актуализирана информация и инструменти за работа с мигрантите и бежанците в приемащата държава по най-добрия възможен начин. Тези инструменти могат да бъдат напълно

практични в природата или като пътна табела, посочвайки къде може да бъде намерена повече информация. Освен това е много важно да се знаят проблемите, с които това население е податливо, например негативни стереотипи в приемащата страна, и как заинтересованите страни могат да играят роля като застъпник за по-добро създаване на политики и насърчаване на нови начини на мислене.

Глави 3 и 4 са специално насочени към социални работници, психолози или терапевти, които работят с тези хора, така че да могат да осигурят психологическа подкрепа, от която се нуждаят. Това население често има трудна история на живота, тъй като те са напуснали дома си до момента, в който поискат помощ за започване на бизнес. И все пак, те също са добре позиционирани да използват тези преживявания като предприемач. Освен това, от съществено значение е да опознаем отделния човек и с изложените съвети, да демонстрираме и да ви покажем, че в основата на вашата връзка е уважението към човешкото достойнство.

Не можем да забравим важноста на правните разпоредби за започване на бизнес като мигрант или бежанец, на което посвещаваме глава 5. След това в глава 6 можете да намерите специфична за страната информация, с цифри, данни, случаи и организации на всяка от страните, участващи в този проект. Надяваме се, че можете да използвате това като трамплин за предоставяне на засилена подкрепа на тези предприемачи мигранти и бежанци, с които работите и си взаимодействате.

2. Глава 1: Роля на заинтересованите страни в предприемачеството сред мигрантите

2.1. Учебни цели

Основната цел на настоящата глава е да се идентифицират заинтересованите страни, работещи с мигранти и бежанци, и да се определят ясно техните роли. Също така да се установи ангажиментът на заинтересованите страни и да се приведат техните изисквания в съответствие с организационните цели. Друга цел е да научим как заинтересованите страни се занимават с организационната

политика, как решават конфликтите, както и как поддържат ангажимента си към целта, като предлагат динамична и значима подкрепа на предприемачите мигранти.

2.2. Резултати от обучението

До края на първата глава следва да можем да идентифицираме заинтересованите лица, работещи с предприемачи мигранти и бежанци, тяхната роля, техните нужди и как те могат да окажат положително въздействие. Също така ще можете да идентифицирате кого координират и как управляват очакванията им. Освен това следва да можем да разбирате как заинтересованите страни са в състояние да разрешат конфликтите и да гарантират, че те ще останат ангажирани.

2.3. Кой е заинтересована страна?

Заинтересованите страни обикновено са страни, които имат дял в дадена задача или проект и влияят върху успеха му. Те могат да бъдат дефинирани в две категории. Вътрешните заинтересовани страни, които обикновено са тихи партньори и външни заинтересовани страни, които са групи, стратегически партньори или общностни органи. Те могат да бъдат представители, администрации, организации с нестопанска цел, неправителствени организации, обществени институции, доставчици, правителствени агенции, организации на общностно основание и др. Както вътрешните, така и външните заинтересовани страни трябва да бъдат разгледани, когато се извършва анализ на заинтересованите страни¹. Анализът на заинтересованите страни е процес на обмисляне и претегляне на изискванията и влиянието на заинтересованите страни и тази информация често се използва, за да се вземат по-балансиран и ефективни решения.

2.4. Ролята на заинтересованите страни

Заинтересованите страни поемат различни роли и задължения. Тези роли са:

- Предоставяне на експертен опит

¹ <https://smallbusiness.chron.com/stakeholders-roles-company-25029.html>

Те могат да бъдат експерти, които са запознати със специални способности. От съществено значение е да се включат всички важни заинтересовани страни в събранията и срещите, като се документират и записват всички необходими изисквания, за да се избегнат липсващите ключови точки. В контекста на предприемачите мигранти и бежанците могат да бъдат например членове на стопанската общност, които могат да ръководят и наставляват предприемачи, които са само началото. Други примери включват членове на общината, които предлагат курсове и ресурси за предприемачи, НПО, работещи с тази група, които предлагат обучения или други услуги, психолози и др. Всички тези експерти могат да направляват предприемач-мигрант или бежанец в процеса на започване на собствен бизнес, особено в критичните първи години.

• **Създаване на видимост**

Снабдяването на новите предприемачи с информация за съществуващата административна помощ за бизнес и действителни предприятия и сдружения в Общността също е съществена роля на заинтересована страна. Въпреки че онлайн кореспонденцията може да бъде убедителна, сдруженията на Общността са по-добре настроени да гарантират, че се постига правилната цел, например чрез събития, панаири или фестивали, тъй като те са най-добра интеграция в местното общество. Тези поводи могат да дадат възможност да се разпръснат данните за съществуващите администрации и МСП и също така да се даде възможност да се срещнат и да общуват с потенциалните бенефициери, също лице в лице. Разширяването на съществуващите системи и асоциации е от решаващо значение в тази обстановка, за да получите някои отговори относно подобни (наблизо) възможности. Тези упражнения са най-добре съчетани с интегрирана комуникационна кампания, проведена чрез различни медии, като например бюлетини, Вестници, ТВ и радио, както и социални медии.

• **Предоставяне на мрежа**

Многобройните мигранти могат да излязат извън областта на намирането и създаването на бизнес споразумения в новата приемаща нация и тази мярка, като съдействат за изграждането на мрежи, включва и укрепва отделните лица, за да направят всички важни и често трудни стъпки за присъединяване към съответните бизнес мрежи и създаване на контакти с такива предприятия,

както и с доставчици и нови клиенти. Тази мярка е от ключово значение за изпълнението на задачата за започване на стопанска дейност, особено в нова приемаща държава, в която мрежата на индивида за новодошъл често е сравнително по-ограничена, а също така е свързана с други мерки и по този начин може да увеличат стойността на помощта, която могат да получат. Работата в мрежа е допълнително важна за разширяването между целевите схеми за мигрантите и схемите за общото население, тъй като мрежите ще разширят възможните резултати за предприемачите мигранти до по-широк асортимент от помощ администрации, както и потенциални организации, доставчици и клиенти.

• Предоставяне на правни съвети

Създаването на напълно функциониращ бизнес изисква управление на важни правни запитвания и попълване на доклади и други приложения. За предприемач-мигрант или бежанец, който няма минало участие в тази област и допълнително не се използва за авторитетна рамка и организации в приемащата страна, това може да е препятствие, което може да причини големи трудности при навигацията на правилата и административна бюрокрация. Отново, това също е от решаващо значение, за да получите правилно от самото начало, и по този начин, това е основна област, в която помощта може да направи разлика в резултатите. Освен това, имигрантски предприемачи се нуждаят от съвет относно имиграционните разпоредби, като подновяване на разрешение за пребиваване и промени в статуса. Предоставянето на правни съвети относно разпоредбите за започване на дейност, данъчното облагане и трудовите правоотношения, както и законодателството в областта на миграцията от консултантски експерти е ключов момент за подпомагане на предприемачеството сред мигрантите.

Бизнес подкрепа и обучение

Отварянето на бизнес може да бъде трудна и взискателна задача. Има процедури, които трябва да бъдат изпълнени като регистрация на бизнеса, управление на бизнеса, проектиране на бизнес модела, намиране на клиенти и изграждане на клиентска база, всички от които могат да се окажат предизвикателни. Поради тази причина съветите относно бизнес идеята и разработването на бизнес плана са изключително важни, също и в дългосрочен

план. Освен това предоставянето на бизнес обучение играе съществена роля за развитието на предприемачески умения и включва конкретни стъпки за създаване и управление на компания.

• Осигуряване на наставничество

Повечето предприемачи мигранти са изправени пред трудности, свързани с липсата на специфични за страната умения и социален капитал в приемащата страна. Наставничеството е професионална връзка, при която един опитен предприемач помага на друг, често по-малко опитен и затова може да осигури ценна подкрепа въз основа на практически опит. Наставничеството включва способности и подобрения в обучението, като например влизане в система, която може да надгради експертния опит и самоусъвършенстването на наставявания. Освен това, ползотворното наставничество може да има положителен ефект върху вдъхновението на наставявания, което може да доведе до по-нататъшно развитие на бизнеса. Наставническата дейност има тенденция да се развива след като мигрантът е получил първоначално бизнес обучение и съвети. Курсовете, в които се прави успешно наставничество, ще разчитат на конкретните изисквания на наставявания и съвместимостта на ментора и ментовата.

Предоставяне на удобства

В сравнение с местните предприемачи, предприемачите мигранти могат да изпитат трудности при намирането на съоръжения за своя бизнес. Например, това може да се дължи на липсата на познания за идеалния район или на проблема с намирането на място с разумна цена. За да подкрепят имигрантските предприемачи в намирането на подходящо съоръжение за бъдещия им бизнес, заинтересованите страни могат да съдействат за намирането и наемането на помещение, както и за осигуряване на договора на изгодни цени. Заинтересованият участник може също така да предостави отстъпка или дори безплатно работно пространство, където потенциален предприемач мигрант може да започне създаване на бизнес или да експериментира своята бизнес идея.

• Осигуряване на езикова и културна чувствителност и обучение

Езиковата и културна чувствителност се отнася до анализа на набор от действия за разбиране и справяне с нуждите на предприемачите мигранти, чийто културен произход не е същият като общото население. Уредбите на

администрацията и информацията на други езици са от жизненоважно значение както за дейностите по терен, така и за предоставяне на услуги на възможно най-много предприемачи мигранти. И накрая, опитът на обучители, консултанти и / или доставчици на услуги в работата с хора от различен културен произход гарантира по-добро разбиране на специфичните проблеми, с които се сблъскват предприемачите мигранти. Такъв опит може да идва както от межкултурно обучение, така и от практически трудов опит.

2.5. Предприемачество за Мигранти и бежанци и Европейското развитие в европейски контекст

Предприемачите мигранти могат да играят решаваща роля за икономическото развитие на дадена страна и на град, като допринасят за по-нататъшни иновации, растеж на работни места и формиране на общността. Обикновено мигрантите се привличат в градските райони, тъй като често има повече възможности за работа и вече съществуващи общности на други мигранти. Градските райони също се характеризират с мултикултурни общества, факт, който насърчава по-нататъшните иновации и креативност.

Като цяло е доказано, че мигрантите участват в повече предприемачески дейности, отколкото местните жители, и това произтича от факта, че миграцията е рискова дейност, която отразява рисково отношение, важно за предприемачеството. Предприемачеството за мигранти не винаги се състои само от традиционния етнически бизнес, но присъства в широк кръг сектори. Те също така увеличават социалните възможности за мигрантите, създават повече социално лидерство, повишават самочувствието и насърчават социалното сближаване чрез съживяване на улиците и кварталите.

Според индекса на ОИСР, приносът на предприемачите мигранти в повечето страни от ОИСР и по-специално в Испания, Австрия, Германия и Холандия, показва, че този принос се прилага за 1,5-3% от общия зает труд. В някои страни приносът на мигрантското предприемачество към заетостта е значително по-голям: Швейцария (9,4%), Люксембург (8,5%) и Ирландия (4,9%).

Освен това висококвалифицираните предприемачи мигранти играят значителна роля в икономиката на приемащата държава / град, като въвеждат нови идеи и

концепции. Те допринасят в областта на науката и инженерството, чрез научни изследвания чрез създаване на иновативни концепции, водещи до икономическо развитие и технологичен прогрес.

Има също така доказателства, че предприемачите мигранти могат да играят важна роля като фасилитатори на външната търговия, като намаляват косвените търговски бариери със страните на произход. Това може да се обясни просто с факта, че те използват своите мрежи за контакт и знания за пазарите в техните страни.

Въпреки че предприемачите мигранти са по-склонни да започнат нов бизнес в сравнение с местните предприемачи, оцеляването на бизнеса им е по-ниско от това на местните. Причината, поради която възниква това явление, може да се намери в специфични бариери, пред които имигрантите се сблъскват в приемащата им страна, докато развиват бизнеса си, както и в трудности при набирането на необходимата работна ръка, социален и финансов капитал за техните бизнес начинания. Една от най-важните пречки за успешния бизнес е липсата на финансови ресурси, ограниченията на кредитите, продължителността на пребиваване в приемащата страна, слабото владение на езика, ограниченото образование или специфичната квалификация, които не са признати в приемащата държава или липсата на професионален опит.

Поради тази причина има политики, насочени към намаляване на препятствията, пред които са изправени предприемачите мигранти, както и политики, които насърчават и са от решаващо значение за икономическия растеж и за насърчаване и подпомагане на мигрантското предприемачество. Ето защо подкрепата на заинтересованите страни за тази група е толкова критична.

Специфичните мерки, които се препоръчват и трябва да се вземат предвид на напредъка на ЕС и на национално равнище, също така, за които съответните заинтересовани страни трябва да бъдат запознати и да се стремят активно да насърчават, когато е възможно, са:

- Въвеждане на рамка с цел повишаване на осведомеността и насърчаване на споделянето на добри практики в програми, изграждащи капацитет и устойчивост за предприемачите мигранти в целия ЕС.

- Стратегическите партньорства за развитие и координацията на заинтересованите страни със страните, които се стремят да ангажират своите общности от диаспора в ЕС в бизнес дейности между страната на произход и ЕС.
- Използването на търговски споразумения като механизъм за насърчаване на бизнес дейността между страната на произход и ЕС.
- Популяризиране на предприемачеството на мигранти.
- Повишаване на мобилността на работната сила за предприемачите мигранти чрез изготвяне на нови закони и чрез подобряване на сътрудничеството между властите в страните от ЕС. Трудовата мобилност допринася за иновациите, трансфера на знания и развитието на работната сила.
- Предоставянето на подкрепа в съществуващите мигрантски бизнеси, така че тези предприятия да станат по-устойчиви с цел подпомагане на дългосрочната заетост.
- Предоставянето на услуги, информация, обучение и наставничество и продължаване на програми, които увеличават човешкия и социален капитал на предприемачите мигранти.
- Предоставяне на достъп до основните организации с цел увеличаване на възможностите за мигрантско предприемачество.
- Натрупване на финансов капитал на мигрантското предприемачество чрез осигуряване на достъп до кредит.

2.6. Насърчаване на социалното сближаване на заинтересованите страни

Социалното сближаване се отнася до въпроса за единството в многообразието. Относно към този въпрос е: имиграцията. Като цяло социалното сближаване може да бъде описано като качество на национална общност, която може да

бъде застрашена поради разделителни линии между класа, религия, езици, култура и етнически групи. Двата основни „продукти“, които възникват от силното социално сближаване, са: (1) намаляване на социалното изключване, както и намаляване на различията между различните групи, които съставляват населението, и (2) укрепване на социалните отношения и социалния капитал между и в рамките на тези различни групи.

Мотиви и възприятия, които трябва да бъдат взети предвид от съответните заинтересовани страни по отношение на социалното сближаване, включват:

- Адаптиране към социалното изключване и справяне с трудностите, с които се сблъскват предприемачите мигранти, когато става въпрос за достъп, напр. социални права.
- Честване и утвърждаване на различни културни идентичности.
- Приоритизирайте и ефикасно реагирайте на социалните нужди на мигрантите.
- Организиране на социални дейности.
- Създаване на срещи и определяне на позиция за преговори по отношение на други групи или институции и агенции, които могат да контролират публичните ресурси.
- Изразяване на солидарност срещу възприеманите заплахи за културните норми.

2.7. Активност за рефлексия

Като участник, който работи с предприемачи мигранти, е важно да съдейства за изграждането на взаимоотношения с други членове на бизнес общността. Това може да доведе до такива положителни резултати като: справедливи цени, условия и очаквания, както и по-добро качество и по-надеждна доставка или изпълнение. Освен това компаниите, които изграждат трайни взаимоотношения с клиентите, съсредоточават цялата си организация върху разбирането на

нуждите и желанията на клиентите и им осигуряват превъзходно качество, безопасност, надеждност и обслужване, се очаква да бъдат по-доходоносни.

Как бихте могли, като участник, работещ с предприемач мигрант, 1. да съдействате за изграждането на по-силна мрежа в местната бизнес общност и 2. да изградите по-силна клиентска база в контекста на по-голяма екологична устойчивост?

По-конкретно, чрез по-ползотворни отношения между местната бизнес общност и нейните клиенти, можете да помогнете на предприемач мигрант в местната общност, за да може:

- Разработване на екологични продукти, като същевременно се поддържат конкурентни цени.
- Минимизиране на въздействието върху околната среда на използваните продукти и тяхното изхвърляне.
- Обучете клиента за ползите за околната среда от продуктите.
- Намалете количеството отпадъци, генерирани от производството на продукт.
- Насърчаване на иновативни продукти и услуги.
- Измервайте резултатите от тези усилия.
- Създайте отворена политика за всички, основана на доверието.
- Използвайте различни методи за комуникация (проучвания, стратегически съюзи и т.н.).
- Създайте активна роля в действията на общностите и законодателството.
- Създайте процес на самопреглед относно аспектите на околната среда и нейните последици.

2.8. Изводи

За да се постави предприемачеството на мигранти в триъгълника на пазара, държавата и гражданското общество, всички споменати по-горе точки трябва да бъдат засилени или дори вкоренени в реалния живот чрез засилване на икономическите действия и участието на обществото. Заинтересованите страни могат да играят активна роля за превръщането на това в реалност и за насърчаване на големия потенциал на предприемачите мигранти с бизнес идея. За да могат тези точки да станат по-конкретни и да имат действително

дългосрочно въздействие, е важно да се насърчават по-нататъшните изследвания в областта на предприемачеството на мигранти и неговото място в икономиките на ЕС. За да се разработят по-ефективни политики, има значителна необходимост от преосмисляне на ролята на мигрантите в обществото и заинтересованите страни не само да работят на индивидуално ниво, но и да насърчават по-голяма информираност за тяхното положително въздействие върху европейските общества. Повишаването на осведомеността за положителната роля, че мигрантите могат да играят като самостоятелно зает бизнес, мъжете и жените могат да допринесат за по-разумен обществен и политически дебат за феномена, при който могат да се инициират нови преговорни процеси с мигранти като активни членове и създатели на развитието.

3. На кого служиш като заинтересовано лице?

В тази глава ще се съсредоточим върху отделния човек, тоест мигрантът или бежанецът, който трябва да получи съвет от социален работник. Ще започнем да говорим за двама мигранти, които са пример за преодоляване, които да послужат като вдъхновение за всички хора. Ще знаем и статистиката и данните на хората, които идват в Европа, както и инструментите, които да помогнат на хората да развият уменията си, за да подобрят бъдещето си. Не на последно място ще размислим върху погрешните стереотипи за мигрантите, като посочим важни причини.

3.1. Профили на предприемачи мигранти и бежанци и 2 реални казуса с мигранти

За да се насърчи профилът на предприемачите като цяло в рамките на дискусията за интеграция на мигранти и бежанци в Европа, както и индивидуалния профил на самите мигранти, в тази глава са представени казуси като добри практики. Представените тук казуси идват от Вал Камоника (Ломбардия) и от Матера (Базиликата), (съответно от Север и Юг на Италия). Примерите са много полезни за демонстриране на положителното въздействие на интеграцията на мигрантите в сравнително най-крехкото териториално

измерение на Италия, това, което се характеризира с малки градове от вътрешните райони, които имат нисък процент на заселване и обратно страдат от продължаващо високо процент на обезлюдяване и който може също да има привилегирована връзка с мигрантите. Районът е живописен, по-специално с долини и малки планински и хълмови градчета; тези места са потопени в приказна атмосфера, на пръв поглед отдалечени от топлите фронтове на миграционната спешна ситуация от последните години в Европа. Но може би това не е цялата история. Нека да разгледаме по-подробно къде, благодарение на примера на местните кооперации, моделът на алтернативно приемане на мигранти и бежанци е място, което всъщност преработи как се е разиграло това „извънредно положение“, благодарение на внимателността на общността и заинтересовани страни.

Историите „Социална кооперация“ К-Рах “във Вал Камоника (Ломбардия)
Лодка пристига с млади мъже до бреговете на Италия от Либия. Един от тези мъже е от Мали. Прекоси пустинята с пикап, за да пристигне в Либия, неговата предварително установена дестинация. Тук той намери работа като работник във фабрика, улеснен от факта, че добре говори арабски. Той беше това, което търсеше, или поне така си мислеше. Тази мечта обаче беше разрушена няколко месеца по-късно, когато фабриката беше трагично бомбардирана. За щастие всички работници избягаха, но той разбра, че очевидно е твърде опасно да остане в Либия. Тогава младежът в началото на 20-те години реши да премине Средиземно море, за да пристигне на сицилианския бряг. Той говори за трудността на това пътуване - пътешествие, твърде опасно за всеки, който трябва да изпита. Във Valcamonica той разказва как е намерил поглед върху собственото си бъдеще. Той бе посрещнат от социалната кооперация К-Рах от Брено, в провинция Бреша, където той започна своя път на интеграция и започна да работи.

Първо, що се отнася до интеграцията, той осъзна и бе подпомогнат във важната задача за разбиране на нормите на поведение в Италия. Тогава изучаването на езика беше основната следваща стъпка. Днес той се занимава с петчасов / дневен стаж в продължение на три месеца в местна печатница. Той се учи на работата и накрая може да мисли за своето бъдеще, което ще бъде тук, в Италия.

През 2011 г. сред италианските планински склонове и благодарение на започването на социалната кооперация К-Рах се роди проект за по-голямо приемане на бежанци. Инициативата стартира след прехвърлянето през 2011 г. на над 100 бежанци в Монте Кампионе, в стар, изоставен хотел, на около 1800 метра надморска височина. След това общините и някои частни лица се преместиха, за да се справят с тази местна спешна ситуация. Проектът е инициран, за да се създаде, а не голяма концентрация на мигранти на едно място, широко разпространен прием в малки апартаменти от 4 или 5 души на помещение вместо в различните общини членки на Valcamonica. Дори днес предлагаме този модел на приемане срещу големи концентрации, защото смятаме, че това е правилният път. Всеки бежанец има социален работник, за когото може да се позове, който се грижи за ежедневието си индивидуално, за да насърчи автономията и включването в пазара на труда. Гарантирани са и други услуги, като правна защита или ориентация към работа, търсене на специфични курсове за обучение и търсене на стажове, също така като се има предвид предприемачеството и реализирането на собствен бизнес.

По отношение на нуждите на тези бежанци и по-специално на училището, идват бежанците, които пристигат във Валкамоника, които имат различни нива на образование и обучение. Често те никога не са посещавали училище. Понякога те говорят френски или английски, улеснявайки комуникацията си в Италия, но не винаги. Това създава предизвикателство както за операторите, така и за преподавателите по италиански език. Училищата са разпространени на цялата територия на три места: Едоло, Брено и Дарфо. Всяка класна стая е домакин на два класа, в зависимост от езиковото ниво и напредъка на хората. Преподаването и продължаващото образование се счита за един от ключовите точки за включване на бежанците на приемащата територия. За операторите на училищата работата на културно-езиковия посредник също е много важна за разрушаването на тази стена, която езикът налага, защото има особено деликатни и важни интервюта, свързани например с личната история, молбата за убежище, консултирането за лични трудности и т.н. С други думи, за даден участник да отговори на нуждите на лицата, които им помагат, езикът е ключов. Понастоящем има около 17 апартамента, в които живеят бежанци, разпределени в 11 общини на Валкамоника с 60 бежанци. Тайната на това, което ние наричаме „микроприемане“, е в връщането на хората в естествено състояние на съществуване. Не е естествено 250 души да живеят в една структура. В такава ситуация хората ще загубят индивидуалната си идентичност и ще се концентрират и добавят към проблемите си; рискуват да изпаднат в състояние на пълна зависимост от структурата. По този начин усилията за сътрудничество помагат за привеждане на човека в обикновен контекст, в жилищни единици от 4 или 5 души, и в релационни мрежи, които трябва да бъдат изградени на територията на приемащия го. Ограниченията на микроприемането, от друга страна, се крият в възможността за едновременно приемане на голям брой мигранти, тъй като тези процеси се нуждаят от много широка организационна работа и мрежата, която трябва да бъде изградена, е огромна мрежа и сложна за управлява. Най-голямата пречка е изграждането на мрежа на общински принцип, на цялата територия на Италия. В този пример виждаме подчертано как заинтересованите страни в селата в Италия работят в различни области, за да гарантират, че хората са интегрирани по начин, който е наясно какво означава да се гарантира достойнството на самия човек в новото им общество. Тази работа на заинтересованите страни се счита за съществена за създаването на условия, при които един мигрант предприемач може наистина да процъфтява.

Историите на кооперацията „Il Sicomoro” - Матера (Базиликата)

Абиджан е сред най-населените градове в Кот д'Ивоар и именно там младият мъж в тази история е роден през 1990 г. Започва да шие на 12-годишна възраст в магазина на чичо си. По онова време беше открито, че той наистина има талант за шивачество, но не може да плати за следването си, за да влезе в академията. Така негов приятел предложи малко пространство в студиото си. Там той, работил в майсторско ателие на едва 16-годишна възраст и до 18-годишна възраст, решил да отвори собствен магазин в района на висшата мода на Абиджан. В ателието си, заедно с двамата си асистенти, той направи дрехи за сватби и важни церемонии, за политици и за доброто. Той започна да работи като шивач на една от най-важните политически партии и животът вървеше добре за младежа. Година по-късно обаче войната опустоши страната, всичко беше обърнато наопаки и всички членове на опозиционните партии бяха преследвани. Той беше принуден да се откаже и да остави всичко познато, дори малкия магазин, построен с огромни усилия. Той беше принуден да бяга. След привидно безкрайно пътуване, той пристигна в Матера (Базиликата) и през 2018 г. стана първият „господар” на това, което се нарича „Silent Academy 2019”, проект на Matera 2019, съпродуциран от организацията “Il Sicomoro. ”

Кооперацията Il Sicomoro е родена в Матера през 2003 г. от опита на Каритас Диоцесана от Матера-Ирсина и днес присъства в няколко общини на Базиликата, като има проекти в различни области на ангажименти и мрежови

организации, включително: приемане на търсещи убежище и бежанци; услуги за лична помощ чрез управление на домове за пенсиониране; услуги за наемане на работа за лица с увреждания; услуги за рехабилитация и подкрепа за учене в училище; и проекти за териториално развитие. Като част от приемните пътища на SPRAR, кооперацията е разработила чрез участие в проекти на FAMI и европейски проекти, ориентирани основно към наемане на работни места и разработване на нови бизнес идеи от мигранти, присъстващи на територията на Базиликата.

Понастоящем един много интересен проект се провежда в Il Sicomoro и бе отбелязано по-горе с участието на "Silent Academy". Този проект е роден в рамките на културната програма на Матера, която е Европейска столица на културата 2019. Това е академия, посветена на обмен на умения и талант на мигранти и бежанци в региона. Той е вдъхновен от английския „Университет Silent“, създаден от курдския художник Ахмет Огут, и създаден с цел да даде глас на набора от умения за мигранти.

Ahmet Ogut²

В сравнение с първоначалната концепция, тази в Италия се различава по това, че включва по-широк спектър от умения - не само академични. Преди всичко уменията, включващи бавната работа на ръцете, се оценяват и насърчават. Този „беззвучен език“ по този начин се превръща в възможност за обмен на

² <https://www.artistsprocesses.com/Artist/307457/Ahmet-%C3%96%C4%9E%C3%9CT>

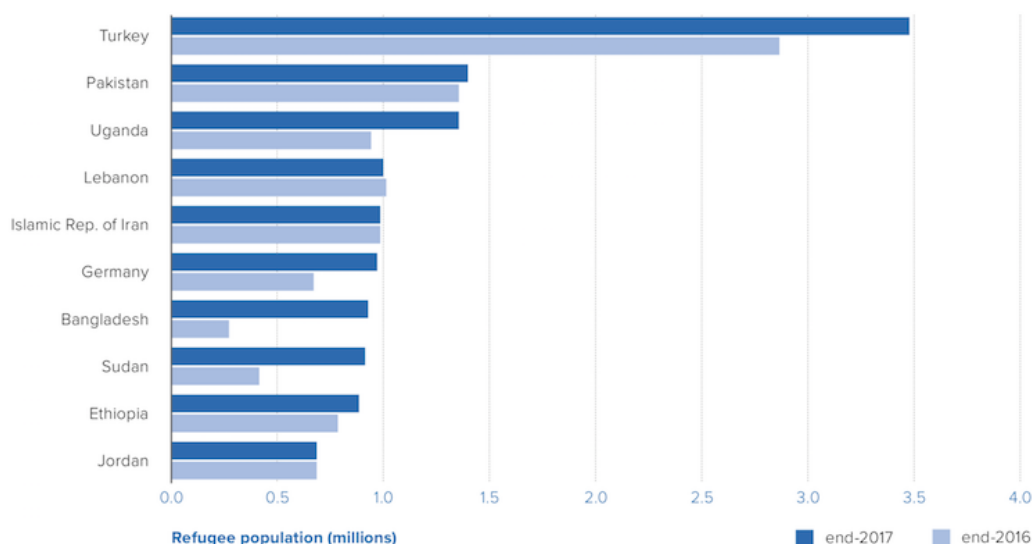
занаятчийски и ръчни умения между мигранти и местни жители. Отново, предлагайки уникален и възпроизводим подход за заинтересованите страни за насърчаване на вече съществуващата потенциална предприемаческа сила на мигранти и бежанци, както и по-нататъшно развитие на този потенциал, като същевременно се насърчава по-добра интеграция в местната общност. Този проект е многоизмерен и в основата си отново има заинтересовани страни, които виждат човека, техните умения и изграждат общности и икономики в процеса.

3.2. Преглед на кого идва в Европа днес

Колко бежанци има в Европа?

На първо място, за да разберем по-добре европейския контекст, си струва да отворим прозорец към широкия свят, от който можем да наблюдаваме изненадваща панорама: най-голям брой бежанци всъщност са добре дошли от неевропейските страни. Следователно ситуацията в края на 2017 г. е, че броят на бежанците в целия свят е общо 19,9 милиона (2,7 милиона повече, отколкото в края на 2016 г.), пребиваващи в следните приемащи държави:

Figure 4 | Major host countries of refugees

Както можете да видите, Германия е единствената европейска държава в този топ 10 списък. В Европа конкретно има 6,1 милиона бежанци - брой, който значително се е увеличил през последните години (+ 18% в сравнение с края

на 2016 г., + 39% в сравнение с 2015 г.). Това обаче включва и бежанци в Турция. Така че, ако изключим бежанците в Турция, броят им е намален до 2,6 милиона, цифра по-ниска от тази, регистрирана от Африка (повече от 6 милиона бежанци), Азия (4,2 милиона) и Близкия изток-Северна Африка (2,7 милиона).

По-долу са открити данни за няколко основни европейски държави. Трябва да се отбележи, че данните включват не само бежанците в най-строгия смисъл, но и всички онези лица, които са получили форма на защита през годините, като: статут на бежанец, субсидиарна защита и бивша хуманитарна защита.

	Refugees number	Every 1000 inhabitants
Turkey	3.480.348	43,6
Sweden	240.962	24,1
Malta	8.000	17,4
Austria	115.263	13,1
Germany	970.365	11,8
Norway	59.236	11,3
Switzerland	82.681	9,8
Denmark	35.672	6,2
Holland	103.860	6,1
France	337.177	5,0
Belgium	53.199	4,7
Serbia	27.913	4,0
Finland	20.805	3,8
Greece	32.945	3,1
Italy	167.335	2,8
United Kingdom	121.837	1,9

Тези цифри ни казват за континент, където процентът на бежанците в сравнение с общото население е много нисък - дори и да продължава да расте. С изключение на Турция, използвана в таблицата като елемент за сравнение, Швеция остава страната с най-висок дял по отношение на бежанците и местното население (2,4%). Така наречените високи стойности (между 1% и 2% от населението) като цяло се наблюдават в северните и централноевропейските страни, по-ниски в Средиземноморска Европа, с изключение на двата малки острова Малта и Кипър. Освен това броят на бежанците продължава да нараства в цяла Европа. По-конкретно, виждаме случая с Германия, която вече имаше голям брой бежанци и за две години този

брой се утрои, като ги взе от 300 000 през 2015 г. на 970 000 през 2017 г. Процентът на бежанците в общото немско население се увеличи от 0,2% през 2013 г. до 1,2% през 2017 г. (увеличение с 45% само между 2016 и 2017 г.). Значително увеличение се наблюдава и в страната Гърция (+ 53%, а сирийците останаха блокирани след затварянето на балканския маршрут), Белгия (+ 26%), Австрия (+ 24%), Кипър (+ 16%), следвана от Италия (+ 13,5%).

Искания за убежище

Последните пълни данни за молбите за убежище, представени в европейските страни, са за 2017 г. Общо Европа получи 712 235 молби за убежище, което е малко над половината от получените през 2016 г., т.е. 1,3 милиона. Ето данните от европейските страни, които са имали най-голям брой молби за убежище в сравнение с населението през 2017 г.

	Asylum requests	Every 1000 inhabitants
Greece	58.650	5,4
Cyprus	4.600	5,4
Malta	1.840	4,0
Austria	24.715	2,8
Germany	222.560	2,7
Sweden	26.325	2,6
Italy	128.850	2,1
Switzerland	18.015	2,1
Belgium	18.340	1,6
France	99.330	1,5
Holland	18.210	1,1

Германия е страната, получила най-много молби за убежище през 2017 г., макар и с рязък спад в броя в сравнение със 745 000 през 2016 г., следвана от Италия, която получи 128 000 молби, което е 18% от общата сума в Европа. Освен срива на исканията за убежище в Германия (-70%), в други страни се наблюдава намаляване на броя на търсещите убежище, включително случаите на Унгария (-89%), Полша (-59%), Дания (-48%) и Австрия (-42%) - държави, чиито правителства в момента работят за затваряне на своите граници. Исканията за убежище намаляват и в Холандия, Финландия, Швеция и Обединеното кралство. Вместо това броят на исканията за убежище се увеличи в Румъния (+ 156%, но започна от числа, близки до нула), Кипър (+ 57%), Ирландия (+ 31%, но и тук започна с нисък брой), Франция (+ 18%), Гърция (+ 15%). Италия е в тази група, с много ограничен ръст от 5%. Освен това трябва

да се помни, че само част от тези искания се трансформират в статут на защита. В Италия например около 40% от разгледаните 81 000 заявления са одобрени за форма на защита в Италия.

И накрая, нека разгледаме основните страни на произход на хората, кандидатстващи за убежище в Европа през 2017 г., за да разберем по-добре профилите на онези, за които заинтересованите страни в Европа биха оказали помощ:

	Asylum requests	In 2016
Syria	105.035	-69%
Iraq	51.790	-60%
Afghanistan	47.930	-75%
Nigeria	41.100	-14%
Pakistan	31.940	-36%
Albania	25.745	-22%
Eritrea	25.120	-27%
Bangladesh	20.860	+24%
Iran	18.500	-55%
Guinea	18.325	+31%
Russia	17.000	-37%

Така 60% от търсещите убежище в Европа идват от горните десет страни на произход. По-специално, един от тримата търсещи убежище идват само от три страни: Сирия, Ирак и Афганистан. И все пак мигрантите, които бягат от тези три страни, намират все по-трудно да влязат в Европа да търсят убежище: през 2016 г. те бяха подали 650 000 молби за убежище срещу 200 000 през 2017 г.

В сравнение с 2016 г. представителността на широк брой националности сред пристигащите бежанци намалява поради нарастващите трудности при влизането в Европа през Турция и Либия. Сред страните, увеличаващи се в броя на кандидатите, изтъкваме две страни на произход в Южна Америка: Колумбия (4,6 хиляди заявления, + 360% в сравнение с 2016 г.) и Венецуела (14,5 хиляди заявления, + 300%). Увеличаването на броя може да се наблюдава и от някои страни от Африка на юг от Сахара като Гвинея, Сенегал и Камерун. Броят на заявленията от Турция също нараства (16 хиляди заявления, + 50%).

3.3. Как да разберете за произхода на предприемача мигрант и как да увеличите и надградите върху уменията и опита, които носят

Посоченото по-горе нарастващо присъствие на бежанци и търсещи убежище увеличава необходимостта от въвеждане на по-адекватни политики в Европа - не само за оказване на първа помощ при пристигащите мигранти, но и за тяхната дългосрочна интеграция в обществото. Посрещането на тези, които произхождат от различна култура и традиция, включва не само осигуряване на първи прием на територията, но разработване на интервенции, насочени към улесняване на включването в обществото, и познаване и придържане към неговите ценности. С оглед подобряване на съществуващата система за приемане и приемане, като по този начин подобрява управлението на имиграцията, интеграцията се интерпретира като сложен процес, който започва от първия прием и цели да се постигне в крайна сметка: автономия на персонала, която е особено актуална в контекста на мигрантското предприемачество и за заинтересованите страни да насърчават предприемаческия дух.

Следователно, способността на професионалните фигури, т.е. заинтересованите страни, да могат активно да се намесват в изграждането на обучителните, професионалните и схоластичните пътеки на тези индивиди и следователно в техните процеси на социална интеграция и предотвратяване на всякакви явления на социални бедствия, придобива фундаментално значение. От тази гледна точка насърчаването на психосоциалното благополучие е особено важно. Всички тези пътища и процеси са взаимосвързани, като по този начин интегрирането на умения и знания и връзката с различни съответни участници е органичен процес, който продължава и изисква непрекъсната оценка по този начин. Работата по интеграцията на така нареченото вътрешно измерение на благосъстоянието към външните измерения (дарение на инструменти, умения и човешки ресурси) изисква специален набор от участници. От гледна точка, в която „ориентация“ се разбира като процес, насочен към улесняване на познанието за себе си, заедно с всички по-преки набори от умения в областта на образованието, професията, културния и икономическия контекст, има сложни стратегии, необходими за да бъдат приложени. Тук заинтересованият участник има за цел да насърчи съзряването и развитието на уменията, необходими за дефиниране или предефиниране на съответните лични и професионални цели, за разработване или преработване на житейски проект, който насърчава все по-голяма независимост и подкрепа

за вземане на решения във връзка с това. В крайна сметка ориентацията има за цел да бъде конфигурирана като средство за подпомагане на хората да станат по-самостоятелни и „предприемачи на себе си“ и приема две важни ценности:

- проактивна стойност, тоест способна да генерира промени в хората и чрез тези промени на пазара на труда;
- стойност на овластяването или укрепването на личната концепция на индивида по отношение на изграждането на професионалното аз и на стратегиите за справяне, както и на по-голямо самосъзнание и усещане за собствена ефективност.

Този модел на ориентация е създаден, за да се подчертае значението на размишлението върху реалните нужди на хората, на първо място чрез идентифициране на подходящи инструменти за откриване на нуждите, с оглед на времето и бъдещите възможности за индивида. Следователно тук се подчертава не само наблюдението и насърчаването на когнитивното измерение, но и метакогнитивните и афективно-мотивационните измерения. По този начин изграждането на хоризонт на живота чрез определяне на индивидуализиран тренировъчен път, който е точно насочен към индивида, помага да се избегнат недостатъци и твърдост на съществуващите перспективи и модели, които не вземат предвид многоизмерния индивид при оценката техните нужди и оценяват знанията, уменията и компетенциите, удостоверявайки ги, когато е възможно, чрез анализ и самоанализ на уменията, придобити в определени контексти и личен период от живота. Оценяването и сертифицирането на езиковите компетентности, както и основните умения, позволява по-добра идентификация на възможностите за работа и навлизане в света на труда и предприемачеството, както и те ефективно се намесват в изграждането или реконструкцията на миграционен път на лицето. Това, което се изисква от даден участник, е задълбочено изследване на мотивациите, интересите, ценностите, които тласкат човека да бъде активно участие в изграждането на собствения му път. Откриването на тези измерения вътре в човека е централно в началните фази на структуриране на ориентационен път, който може да излезе, напр. провеждането на полуструктурирано интервю, което трябва да бъде възможно най-съпричастно. Това полуструктурирано интервю ще осигури условия, при които индивидът може да се изразява свободно и ще има за цел да схване основните аспекти от жизнения опит на

човека, влизайки в дълбочина както във връзка с контекста, в който човекът е живял, преди да напусне / нейната страна и във връзка с извършеното пътуване и, не по-малко важно, да остане сега в приемащата структура, като се вземе предвид единственият елемент, обединяващ този тип потребители, това е миграционното преживяване. Ето защо от миграционния проект трябва да започнем да създаваме индивидуализиран тренировъчен път и да проучваме измеренията, които влизат в игра в представителството, което индивидът има за себе си, референтния контекст и как той / тя се отнася до такива контекстуални реалности, усещането за самоефективност, потребности, ценности и стилове за вземане на решения, които, както се различават между себе си и външния свят, придобиват силно стратегическо значение в ориентацията и в процесите на вземане на решения, доколкото те представляват значителни променливи знания за себе си и другите.

По-нататъшно разглеждане на начина, по който заинтересованите страни могат да се справят и подкрепят психологическото положение на предприемачите мигранти и бежанци следва в следваща глава на настоящия доклад.

3.4. С какви стереотипи често се сблъскват групите мигранти и бежанци и предприемачи?

Центърът за миграционна политика на Европейския

университет във Флоренция наскоро публикува подробен доклад, за да разсее някои често срещани погрешни схващания, свързани с въпроса за имиграцията. Осем стереотипа, които в светлината на анализа и документираните изследвания са напълно отречени и дискредитирани, показват, че има често срещани погрешни идеи за мигранти и бежанци и че повечето от убежденията са погрешни опростявания на реалността. Заинтересованите страни, работещи за насърчаване на успеха на предприемачите мигранти и бежанци и за утвърждаване на тяхното положение в обществото, биха били полезни не само да знаят тези стереотипи, с които може да се сблъскват целевата им група, но и как активно да ги опровергават и борят.

Стереотип 1: Европа не се нуждае от имигранти. Това твърдение според изследването е неправилно, което може бързо да се илюстрира с хипотезирането на сценарий без чужденци между 2010 и 2030 г. от Европа.

Изчислената загуба от 33 милиона души в трудоспособна възраст (-11%) сред двадесет и осемте държави-членки на Европейския съюз би означавала 25% намаление на младите хора между 20-30 години и увеличение с 29% за хора между 60-70 години. Тази ситуация ще има сериозни последици върху системата на социално подпомагане в ЕС, където връзката на зависимостта на тези над шестдесет години от по-младите поколения ще нарасне с 28% през 2010 г. до 44% през 2030 г.

□ **Стереотип 2:** Имигрантите крадат нашите работни места. Това убеждение е напълно противоречащо на статистическите анализи, които вместо това показват как безработицата и имиграцията вървят по-често в противоположни посоки, а не текат паралелно. От една страна, това е така, защото имигрантите са склонни да избират области, които да им гарантират работа, а от друга, защото на места с висока заетост пазарът предлага възможности за заетост както на имигрантите, така и на местните жители, без те да се конкурират помежду си.

□ **Стереотип 3:** Не се нуждаем от нискоквалифицирани имигранти в ЕС. Това е друга позиция, противоположна на данните, която вместо това показва как тези хора намират позицията си на пазара на труда, компенсирайки нарастващия брой европейски туземци, които решат да се посветят на задачи, които изискват повече специализация.

Стереотип 4: Безвъзмездните средства подкопават нашите социални системи поради многодетни семейства и по-голям риск от загуба на работа. В действителност емпиричните доказателства показват, че предвид възрастта и структурата на заетостта иммигрантите имат средно положителна нетна данъчна вноска в съответните домакини.

□ **Стереотип 5:** Имиграцията пречи на нашата способност за иновации в Европа, тъй като чрез осигуряване на нискоквалифицирана и евтина работна

ръка стимулт за инвестиране в нови технологии за бизнеса се намалява. Анализът, от друга страна, показва, че наличието на често висококвалифицирани работници и тяхното разнообразие от произход играе благоприятна роля за засилване на иновациите на работното място.

□ **Стереотип 6:** Бреговете на Южна Европа са нахлули от търсещите убежище. В действителност преобладаващото мнозинство от последните бежанци не живеят и търсят безопасност на „стария континент“, а в съседните страни.

□ **Стереотип 7:** „Икономическите мигранти“ се опитват да измамат системата ни за убежище. Статистиката показва, че по-голямата част от исканията за статут на бежанец са законни и истинни. , не позволява на мнозина, които биха имали право да кандидатстват от легално влизане.

□ **Стереотип 8:** Нашите деца са засегнати от присъствието на чужденци в учебните часове. Това твърдение е неправилно според проучванията на PISA (Международна програма за оценяване на студенти), които показват, че по-ниските образователни постижения са свързани със социално недостатъци от съвсем различен вид, а не с присъствието на мигранти.

Следователно събраните данни подчертават степента на неточност в представата на мнозина за ситуацията на миграция в Европа днес, която може и има пряк ефект върху политиките на т. Нар. „Крепостна Европа“, която все повече се затваря и контролирана по нейните граници. Тази стратегия в дългосрочен план рискува да бъде вредна в Европа, чието население от местни жители е в постоянен упадък и прогресивно застарява, с всички последици, които това води до благосъстояние, пазар на труда и данъчен принос. По този начин свежият въздух и позитивният инерция на духа и инициативата на предприемач мигрант и бежанец предлага голям потенциал за растеж на континента. Именно този потенциал даден участник, с лесно достъпни знания и аргументация за насърчаване на целевата група, с която разполага, може да промени живота в живота на тези индивиди и техните общества - винаги да държи човека в центъра.

3.5. Активност за рефлексия

В твоя личен контекст какви данни или казуси биха били полезни за теб, за да бъдеш на разположение, с цел да убедиш членовете на местното общество, както и самия предприемач-мигрант или бежанец предприемач, на когото служиш, за важността на неговия / постигането ѝ успех?

4. Глава 3: Полезни съвети как да започнете отношения, с които да покрепите предприемачи – мигранти и бежанци

Предприемачеството, в своята същност е мощен двигател на икономическия растеж и заетост. То създава компании и работни места, открива нови пазари и подхранва нови умения и способности. Чрез насърчаването му може да се осигури важен механизъм за подобряване на интеграцията и да се засили приноса на участниците - мигранти и бежанци, които да подпомогнат този процес. Това е причината предприемачеството да се разглежда все по-често като ефективен подход за преодоляване на някои от предизвикателствата на интеграцията, тъй като осигурява доходи и заетост на хората с ограничен достъп до пазара на труда.

Определението на UNCTAD (Конференция за търговия и развитие на ООН) за предприемачество е именно такова: „капацитетът и готовността да се създаде концепция, организация и управление на ново продуктивно предприятие, като се приемат всички съпътстващи рискове и очакваният краен резултат е печалба“. Това определение отчита по-широкия спектър на предприемаческа дейност, която обхваща самостоятелната заетост, микропредприятията, малките и средни предприятия (МСП) и бързоразвиващите се компании. От самото предприемачество има множество ползи, включително: развитие на икономиката и създаване на нови работни места; привличане на нови бизнес идеи на пазара; блестящи иновации; принос към културното раннообразие - свързване на международната търговия със собствените държави. Затова Европейската Комисия цели да подкрепи среда, която е привлекателна за всички форми на предприемачеството, при която услугите за бизнес подкрепя достигат до всички потенциални предприемачи, включително до тези от по-уязвимите групи, с цел да направи ЕС по-силен и по-сплотен в целостта си.

Мигрантите в ЕС представляват важен фонд от потенциални предприемачи, но

както и другите по-уязвими групи могат да се сблъскат със специфични правни, културни и езикови пречки. Те трябва да се адресират в тяхната цялост, за да се осигури съответната подкрепа, която да е равностойна на подкрепата, която получават другите предприемачески групи.

4.1. Създаване на отношения с предприемач – мигрант или бежанец

Когато създавате стратегия, за да започнете отношения, с които да подкрепите един предприемач – мигрант или бежанец, може да използвате следните опорни точки, върху които да надграждате:

- Проведете интервю и направете проучване за актуалния статут и условията на живот на мигранта или бежанеца в държавата, която го е приела, както какви са били те в родината му. Осведомете се за контекста, както и за практическите последствия от неговия/нейния статут. Поинтересувайте се каква друга правна помощ е необходима, за да се създаде солидна основа, върху която човека може да започне законно дейност в новата държава. Ако има пречки, съдействайте за намирането на точните отговори и хора, чрез които да ги преодолеете.
- Първото нещо, което всеки предприемач трябва да разбере е, че има голяма разлика между откриването на бизнес в собствената си държава и това да е предприемач - мигрант. Помогнете му да разбере разликите и как да запълни идентифицираните различия.
- Създайте заедно профил/CV на уменията, знанията и опита на мигранта/бежанеца, както и личностен профил, за да разберете и надградите потенциала му за предприемачество. Важното тук е да подчертаете конкретните качества, които да свържат индивида с бизнеса, който желае да създаде. Преценете дали той/тя е подходящ за предприемачество. Много хора целят да са си сами началници, но някои са по-подходящи за това от други. Знанието за това, как човек би реагирал на дадени събития и как решава проблемите ще ви помогне за постигане на целите. [2] Помогнете на човека да развие, адаптира и да се фокусира върху личните си умения и произхода си. Ето няколко полезни въпроса, с които да го направите: *Добре ли се чувствате, когато поемате голяма отговорност?* Предприемачите често нямат резервен план за действие и носят цялата отговорност за успеха или провала на бизнеса си. *Обичате ли да общувате с хора?* Почти всички

предприемачи трябва да работят усърдно по обслужването на клиентите си, особено в началото на създаването на бизнеса. Ако човекът не обича да общува с хора, може да се затрудни да даде добър старт на бизнеса си. Какво сте направили досега в настоящия контекст, какъв опита имате, от какво може да се възползвате и надградите, за да създадете бизнес в настоящето? Способни ли сте да приемете несигурността и дори неуспеха? Дори и най-успешните предприемачи, напр. Бил Гейтс, Стив Джобс и Ричард Брансън, са претърпявали провали в начинанията си, често по няколко пъти, преди да намерят работеща формула. [3] *Добре ли се справяте в ситуации, изискващи решаване на проблеми и творчески подход?* Предприемачите на всички нива се сблъскват с много проблеми, за които трябва да намерят творчески решения. За тях би било добре да притежават качества като висока толерантност към рухването на планове и способност да намира решение на проблемите.

- Помогнете на мигранта да изброи силните си страни. Насърчете го/я да бъде честен със себе си, докато оценява силните и слабите си страни. Обяснете му, че когато говори с потенциални инвеститори или клиенти, е важно да има много ясна представа за собствените си силни качества, за да може да ги представи и пред другите.[3]
- Идентифицирайте заедно индустриите и секторите, които предоставят потенциални възможности за предприемачество. Насърчете мигранта да мисли за приоритетите си. Тук полезните въпроси включват теми за това, какво иска от живота, както и за бизнеса си - откриване на сърцевината на мотивацията им. Какво е готов да пожертва? [1] Помогнете му да помисли кои са нещата, които са нужни, за да превърне тези приоритети в реалност и направете списък.
- Помогнете във всички важни подготвителни проучвания на средата, необходими за създаването на мрежа - на местни участници, включително фирми, НПО (напр. споделени работни пространства с wifi, читалища, инкубатори и акселератори), общински оферти и безплатна правна подкрепа за предприемачи, както и ключови хора, които биха могли да подкрепят мигранта или бежанеца - предприемач. Помислете как можете да послужите като мост към хората и институциите, които

³<https://www.wikihow.com/Become-an-Entrepreneur>

предлагат услуги и да помогнете на индивида да получи най-добрия старт на мястото на което е. Свържете мигрантите с вече развити бизнеси в страната и вижте дали е възможно да използвате техните мениджъри като наставници и ментори. Споделете с тях добри примери за успешни модели на подражание и лидери в местните, също и в мигрантските общности, и за хора, които са създали успешен бизнес. Взаимодействието с тях може да бъде менторско, но може да включва доброволчество или просто разговор.

- Винаги проверявайте дали съветите ви са актуални и дали съответстват на най-новите политики и планове за действие.
- Когато вече имате готов план за създаването на бизнес, който да вкарате в действие, оценете няколко пъти стъпките му. Посветете се дългосрочно и разберете целева си група. Ще постигнете по-голям успех, ако подкрепата предоставя интензивно ресурси и е съобразена с нуждите на индивида. Това означава и да се уверите, че са налице правилните ресурси (и мрежи) за справка.
- Когато помагате за оценката на бизнес плана, помислете за следното: *Колко жизнеспособен е планът?* Когато някой започва свой бизнес е обичайно да прави допускания, които не се вписват добре в ежедневното функциониране на бизнеса. Потърсете разликата между тези предположения и реалността на вашия бизнес. Приспособявайте и променяйте, за да се уверите, че бизнес плана е реалистичен и специфичен за контекста, т.е. привлекателен за културата на страната-домакин. *Правилно ли е дефинирана е целевата група?* След първоначалната фаза на идентифициране на идеалния клиент въз основа на възраст, доходи, пол и т.н., и след като бизнесът е оперирал за определен период от време, насърчете човека отново да разгледа демографските данни, за да разшири възможните целеви групи чрез подобряване на продуктите, услугите и маркетинг. *Включихте ли старателно служителите - споделихте ли с тях основните точки на бизнес плана и поискахте ли тяхната обратна връзка?* Тези въпроси помагат на човек да прецени по-добре как планът влияе реално върху управлението на бизнеса. Ключово е да зададете въпроси на служителите като: Имат ли предложения как да се осигури по-добро обслужване на клиентите? Смятат ли, че целите, заложили в бизнес

плана, съответстват на начина, по който те вършат работата си в момента? Смятат ли, че се достига правилната целева аудитория? Има ли друга възможна целева група, която може да бъде достигната? *Проучихте ли подробно актуалните тенденции в индустрията и очертахте ли местната конкуренция?* Помогнете им да се уверят, че извличат най-доброто от актуалните тенденции, които влияят на техния бизнес. Важно е също така да проучите начините, по които конкурентите са променили работата си, за да се приспособят към промяната в тенденциите. Така заедно можете да намерите начини да подобрите услугите на мигранта или бежанеца и да осигурите ползи за потребителите, които конкурентите не са в състояние да предоставят поради ограниченията на пазара или заради вашите собствени специални ресурси и познания.

- Финансите могат да бъдат истински проблем за предприемачите - мигранти и бежанци. Чест проблем е осигуряването на финансиране и заеми поради липса на достъп до мрежата и особено в случаите с бежанци - на правен статут. По отношение на бизнеса, можете да помогнете, като проучите дали обезпечените средства са разпределени правилно. Това е нещо, което трябва да се прави рутинно, напр. всеки месец със счетоводител. Помогнете като изследвате дали има други начини, по които ресурсите да бъдат оптимизирани или има други пътища за финансиране, които да бъдат потърсени. Вашето застъпничество на политическо ниво като поддръжник също би било полезно за постигане на дългосрочни резултати.
- Отново, предприемачеството включва навигирането през много бюрокрация, а за мигрант или бежанец тя е дори повече. Помогнете при проучването на законодателството и правата, както и възможностите за допълнителна професионална помощ. Бъдете готови да назовете и да съдействате за достъп до най-важните документи, които трябва да се съберат; проверете кои са най-важните разпоредби и обсъдете как те могат да се различават значително от администрацията в родината на човека.
- Осигурете непрекъснато проследяване на възможностите, в които да включвате мигрантите - различни обучения, семинари, панаири и др. за подобряване на уменията, знанията и работата в мрежа. Винаги имайте

предвид, че макар да носят със себе си своя ценен житейски опит и умения, често културната и езикова бариера може да е голяма пречка за преодоляване. Затова следете редовно за предлаганите местни обучения по език и култура.

4.2. Бизнес план

По-долу са дадени допълнителни съвети как да помогнем на някой при създаването на бизнес план:

- Уверете се, че целите са SMART. SMART целите осигуряват яснота и срокове за тяхното постигане. Освен това SMART целите са:
1) Специфични: Целта е ясно дефинирана. „Искам да спечеля повече пари“ е неясна. „Искам да правя 10 000 долара на месец“, е специфична.
2) Измерими: Помагат, за да се дефинира количествено целта, за да знаем как да я постигнем. Тук подробностите помагат. Какво означава "повече" в повече пари? Една сума в долари е измерима.
3) Постижими: Добре е да си поставите цели, които да са малко по-амбициозни, но ако поставите невъзможна цел сте обречени за безсилие и неуспех.
4) Уместни: Целите трябва да се вписват в крайните планове за живота.
5) Измерими във времето: Трябва да бъде определена дата, до която се очаква да бъде постигната нечия цел.
- Определете ключовите стъпки. При постигането на целите предизвикателството е в това, че често срокът е толкова напред във

времето, че много хора отлагат предприемането на действия, докато не стане твърде късно. За да избегнете това, като следите колко време имате и целта, която искате да постигнете, създайте подцели, които да ви насочват към голямата цел. Това е особено важно за предприемача - мигрант или бежанец, на който може да липсва изключително важната социална и психологическа мрежа за подкрепа и мотивация, които помагат на човек да се мотивира и да продължава напред. Също така му помогнете да определи какво трябва да се случи, за да постигне целите. Бъдете конкретни за това, което е необходимо за постигане на подцелите и големите цели в срок. Напр., определете колко клиенти са необходими, за да се спечелят 5000\$ и 10 000\$ долара на месец от вашия бизнес. Колко потенциални клиенти трябва да влязат във фунията за продажби? Колко стъпки трябва да се направят, за да се генерира продажба?

- Помогнете при определянето на действията, необходими за постигане на целите. Напр. може да ви трябват 100 първоначални контакта с хора, за да намерите 10 потенциални клиента, с които да говорите; какви действия ще предприемете, за да намерите тези 100 човека? След това, помогнете да се поставят дейностите в график. Вече трябва да имате списък със задачи, които трябва да бъдат изпълнени, за да се постигне целта. Сега е време да поставите тези задачи в графика, като направите планиране по дни. Това са задачите, които вършите всеки ден, за да генерирате първоначални контакти и потенциални клиенти. Те са и задачите, които изпълнявате, за да създадете и доставите вашия продукт или услуга. Един от начините да помогнете за успеха на начинанието е да обръщате внимание на необходимостта от знания за това как се управлява и оптимизира времето.
- Проверявайте практично и редовно: предприемачът-мигрант или бежанец изпълнява ли ежедневните задачи, които си е възложил? Когато усетите, че нещата не вървят добре, намерете начин да се намесите тактично и ефективно и да помогнете за запазването на най-високи нива на мотивация. Изглежда елементарно, но повечето хора не постигат целите си, именно защото не вършат работата си редовно и последователно. В повечето случаи не планът се проваля, а хората просто се отказват.

4.3. Заключение

И накрая, когато подкрепяте предприемач - мигрант или бежанец, който тепърва започва, помогнете му да осъзнае напълно предимствата, които носи произхода му. Те притежават уникални качества, от които да се възползват и можете да им помогнете, като ги извадите на повърхността, за да могат да ги осъзнаят. Тези качества включват, напр. автоматично межкултурния опит. Опитът в различни култури позволява на чужденците- предприемачи, да синтезират уникалността на различните култури и да ги използват в своя полза. [4]

Нещо повече, предприемачите - мигранти и бежанци много често „са гладни за успех“, което може би е най-голямото им предимство, за да успеят в бизнеса. Предприемачите - мигранти често са свикнали да работят по-дълги часове, по-усилено и прицелвайки се към по-далечната цел. Роденият в чужбина предприемач често е трябвало да преодолява различни предизвикателства и бариери, за да остане в страната, да се асимилира на местно ниво и да се откаже от постигнатото и познатото в родината си. В резултат на това те притежават уникални и ценни прозрения и силни страни, които ще им помогнат да преодолеят неизбежните падения и възходи на предприемачеството.

5. Глава 4: Осигуряване на психологическа подкрепа

Следващата глава отразява какво трябва да помнят заинтересованите страни, когато работят с предприемачи - мигранти и бежанци и, по-специално как да ги подкрепят от психологическа гледна точка, включително ключовите неща, които правят психологическия профил специален.

5.1. Въведение

Скорошни проучвания в Дания, показват, че здравето може да бъде важен фактор, който да обясни високото ниво на безработица сред бежанците. Възможно е бежанците и мигрантите да страдат от психични разстройства, повлияни от стресови събития, свързани с тяхната миграция или от нещо друго.

⁴<https://www.entrepreneur.com/article/298246>

Достъпът до психологическа здравни грижа може да бъде затруден от бариери като езика, липсата на информация за системата на здравеопазването, или различни модели, по които се обяснява психично страдание или различното отношение към медицинските и психологическите лечения в сравнение с тези на обичайното население в приемащата страна.⁵

Мигрантите и бежанците често са преминавали през невероятни физически и емоционални ситуации преди да пристигнат в страната-домакин. Следователно е изключително важно те да получат необходимата психологическа подкрепа, за да ги преодолеят. В скорошна статия вестник „Гардиън“ Ричард Стот, клиничен психолог и специалист по страхови разстройства и травми пише че: „Последствията от неспособността да се осигури достатъчна психологическа подкрепа за тези, които се нуждаят от нея, са добре установени“ - и продължава - „Съществува риск от развитието на дългосрочни състояния на психичното здраве, включително хронични посттравматични стресови разстройства, депресии и риск от самоубийство“. „Нелекуваните състояния на психичното здраве могат да бъдат вредни не само за доброто състояние на индивида, но също така да компрометират физическото здраве, родителските функции и добруването на децата и другите членове на семейството.“

Друг важен фактор, който трябва да се отчете е преместването. Това означава, че мигрантите и бежанците може да се чувстват безвластни в новата си обстановка, която често може да бъде в резултат от фактори като езикови бариери и липса на усет за принадлежност към местната общност. Травмата често играе значителна роля в живота на мигрантите и бежанците и винаги трябва да се взема предвид при осигуряването на подкрепа, формирането на отношения и изграждането на доверие (Hess, 2017). Допълнителните фактори, които влияят върху здравето на бежанците и мигрантските групи, включват социалните и културни бариери пред интеграцията, ниския социално-икономически статус, акултурния стрес, изключването и дискриминацията, промените в начина на живот и храненето и загубата на семейните и приятелски мрежи (СЗО). Следователно, към психичното здраве и

⁵ Mental health promotion and mental health care in refugees and migrants. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2018

благополучието тук се изхожда от различни гледни точки, като се взима предвид как социалните фактори влияят върху здравето.

5.2. Как могат заинтересованите страни да предложат ефективна емоционална подкрепа?

Изключително важно за заинтересованите страни е да са осведомени за културния произход на мигрантите и бежанците, за да могат да предложат ефективна емоционална подкрепа. Също така е полезно заинтересованите страни, които осигуряват подкрепата, и по-специално психологическата подкрепа, да преминат през допълнително обучение, докато са в своите активни роли, за да продължат да усъвършенстват уменията си да я предоставят. (Hess, 2017). Важно е също да се помни, че бежанците и мигрантите не са хомогенна група; всеки човек е изправен пред различни предизвикателства и има различни здравни нужди.

Заинтересованите страни трябва да имат предвид, че в определени култури въпросите, свързани с психичното здраве не винаги се изразяват устно или по начина, по който те очакват, и че когато те биват изразени, това често става с методи като религиозни средства, напр. молитва или говорене с религиозен водач. Травмата често може да остави хората объркани и да доведе до тревожност и панически атаки, както и до депресия (Hess, 2017).

За да се създаде безопасна и стимулираща среда за мигрантите и бежанците, СЗО препоръчва да се повиши осведомеността им за възможностите за подкрепа и предприемаческите инициативи, да се свържат предприемачите - бежанци и мигранти с опитни ментори и да се създадат и подкрепят възможности да работят в мрежа. По отношение на оптимизирането на регулаторната среда UNCTAD подчертава необходимостта от създаване на доверие сред бежанците и мигрантите в регулаторната рамка, чрез изясняване, на съществуващата подкрепа и, като се осигури увереност в правата и разпоредбите, както и като се подпомагат бежански и мигрантски стартираци

предприятия да изпълняват регулаторните изисквания чрез предоставяне на насоки, улесняване и превод.⁶

5.3. Примери за подкрепа

Група изследователи от Австралия определят прогнозни стойности за няколко ключови променливи, засягащи *социалната подкрепа*, напр. образователната подготовка, самочувствието или подкрепяща социална среда, които изглежда са свързани със субективното здраве и благополучие на бежанците.⁷

Получаването на подкрепа от другите се оказва критичен фактор, за да успеят бежанците да се справят с предизвикателствата на преселването. В този контекст социалната подкрепа се разглежда като ключов фактор за психологическото им благополучие.

Световната здравна организация (СЗО) описва благополучието като познаване на собствените си способности, заедно с производителността и самореализацията в обществото.⁸ Моделът, тестван широко в този контекст е шестфакторният модел на психологическото благосъстояние, който постулира шест ключови измерения: самоприемане, личностно израстване, цел в живота, овладяване на околната среда, самостоятелност и положителни отношения с другите.⁹ Официалната и неформалната подкрепа могат да имат благоприятно въздействие върху благосъстоянието. Социалната подкрепа се определя като положителен ресурс, осигурен от нечия среда, който помага за справяне със стресови ситуации, критични житейски събития, ежедневни проблеми. За да се изясни разделението, се прави разлика между два вида източници на социална подкрепа. Формалните системи включват професионалните организации, напр. правителства на приемащите общества, политика и услуги, докато неформалните системи включват помощта, предоставяна от етническите общности, членовете на семейството, приятели и връстници. Един от начините да се подкрепят официално бежанците е да се създадат условия, в които да развият чувство на принадлежност и възможности да използват способностите си в новото общество – жилищна обезпеченост, езикови курсове, образование

⁶ Policy guide on entrepreneurship for migrants and refugees, UNCTAD

⁷ The persistence of predictors of wellbeing among refugee youth eight years after resettlement in Melbourne, Australia. Soc Sci Med. 2015;142:163-8

⁸ www.searo.who.int/entity/mental_health/promotion-of-mental-well-being/en/

⁹ The structure of psychological well-being revisited. J Pers Soc Psychol. 1995;69(4):719-27

и заетост. Тези услуги могат да допринесат за благосъстоянието на бежанците, защото насърчават усещането им за социална подкрепа. Напр. когато имат осигурено безопасно място за живеене, бежанците могат да се присъединят към работната сила или сами да изградят социална мрежа. Подобни ефекти могат да се наблюдават и при неформалната система за социална подкрепа: изследванията показват, че социалната подкрепа от етническата общност на бежанците, оказва значително положително въздействие върху благосъстоянието им. За децата и подрастващите бежанци е особено важна връзката с техните връстници, като напр. близки приятели и съученици. Тя е съществен фактор в този контекст, тъй като осигурява допълнителна неформална социална подкрепа чрез междуличностни отношения, приятелство и принадлежност.¹⁰

По отношение на *технологичната подкрепа*, изследванията показват как бежанците използват информационни и комуникационни технологии (ICT), за да отговорят на промените в обстоятелствата си и как тези технологии могат да им помогнат да разширят възможностите си за вземане на информирани решения за постигане на желаните от тях резултати, засилвайки чувството си за овластеност. Така те могат да използват информационните и комуникационни технологии, за да упражнят известен контрол върху новите си житейски обстоятелства и да им помогнат да се справят с последствията от дислокацията от техните родни страни. Това твърдение се основава на идеята, че „на фундаментално ниво информацията е основен инструмент, който помага на хората да се справят с живота си“ (Diaz Andrade and Doolin, 2018).

Освен това, изследванията подчертават сложността на комуникацията в общества, в които получаването на основна информация и взаимодействията с правителството и доставчиците на услуги са цифрови. Този проблем може да бъде допълнително подсилен от културни предположения и схеми, които наблягат на ICT, които могат да бъдат непознати за бежанците. Следователно е важно да се осигури подкрепа за постигане на степен на „информационна самостоятелност“ (Kennan et al., 2011, p. 207). Изследователите препоръчват, че за да бъде тази подкрепа успешна, тя трябва да надхвърли обхвата на целта да подпомага пригодността за заетост или други непосредствени

¹⁰ Acculturation and [social support](#) in [relation](#) to psychosocial adjustment of adolescent refugees resettled in Australia. 2004;28(3):259-67

проблеми, но тя трябва да включи и „тяхната необходимост да поддържат афективни и социални връзки с тези, които са изоставили и да могат да изразяват чувство за принадлежност и идентичност при тяхното преселване” (Diaz Andrade and Doolin, 2018).

Тази идея се подкрепя и от ВКБООН (Върховен комисариат за бежанците към ООН), която предлага да се осигури по-голямо разпространение и обучение в областта на ICT и новите технологии за бежанските и мигрантските общности. По-конкретно, това следва да се осъществи чрез фасилитирани работни пространства и достъп до инфраструктура (например интернет, телефон, електричество) и подкрепа на инициативи, които развиват цифрова грамотност чрез обучение на мигранти и бежанци в нови технологии като програмиране, ИТ, цифрово производство (3D печат) и социални медии.¹¹

По отношение на *подкрепата за посттравматичните разстройства*, проектът PROTECT-ABLE¹² „има за цел разпространението, задълбоченото обучение, лобирането, работата в мрежа и комуникацията; процес на ранен скрининг и ориентация за търсещите убежище, страдащи от последствия от травматични преживявания (изтезания, изнасилвания, сериозни форми на физическо, психологическо или сексуално насилие), за да се насърчат държавите-членки да спазват европейските директиви за предоставяне на убежище. Той цели също така да развие добра практика в процеса на регистрация на търсещите убежище чрез прилагане на инструмент за оценка на уязвимите лица, търсещи убежище.”

Много от най-добрите практики, включени в проекта, могат да бъдат приложени към разнообразни сценарии, включително от заинтересовани страни, работещи с предприемачи - мигранти и бежанци. Те включват ключови аспекти като:

- Бъдете готови да признаете страданието на индивида така, че той да се чувства разбран и приет;
- Не поставяйте под съмнение истинността на техните преживявания;

¹¹ Policy guide on entrepreneurship for migrants and refugees, UNCTAD

¹² <http://protect-able.eu/>

- Имайте предвид, че жертвите на изтезания могат да възприемат всеки човек, който притежава власт или право да взима решения, които засягат живота им, като потенциален извършител;
- Не любопитствайте за подробности за травматичните събития;
- Не приемайте ролята на терапевт;

Съществуват някои типични отговори, които хората дават, за пристигането и започването на нов живот в нова страна, особено след бягство от конфликт. Заинтересованите страни трябва да имат предвид, че мигрантите и бежанците и, по-специално тези, които са избягали от война и са преживели травма, може да преживяват следното:

- Може да им е трудно да вземат решения;
- Може да им е трудно да запомнят неща;
- Може да имат проблем да се концентрират;
- Може да мислят за много неща наведнъж;
- Може да са объркани;
- Може да се самообвиняват;
- Може да имат самоубийствени мисли или облясъци от преживени страдания, както и повтарящи се кошмари.

PROJECT-ABLE също така заявява, че въпреки че човек може да не проявява признаци за претърпяна травма е възможна забавена реакция и, че симптомите могат да се проявят след определен период от време.

За да дадем представа за част от настоящата подкрепа, предлагана в Дания, можем да разгледаме центъра за лечение Oasis в Копенхаген.

Те предлагат подкрепа на бежанци и техните семейства, които са избягали от травматични обстоятелства. Техните модели и методи за лечение очертават важни стратегии за подкрепа, които могат да се възприемат от всички различни видове заинтересовани страни и организации. Те включват:

- Намиране на безопасно място, в което фокусът е съсредоточен върху установяването на доверие и сигурност. Дори приветливата и уютна среда

на НПО и чаша кафе могат да свършат много от работата, както лично разбрахме и ще разгледаме в казус.

- Фаза на възстановяване - да се създаде връзка с ежедневието, в което пациентът трябва да изгради наново връзките си със семейството, работата и свободното време и по този начин да се развива активно и независимо. Тук НПО могат да бъдат от голяма полза и да осигурят необходимата подкрепа и съвети за това как да намерят работа и настаняване и т.н. Да си местен и да знаеш как да се ориентираш в различните бюрократични системи може да помогне много на новопристигналите хора.

По време на тези различни фази индивидът работи със социален работник, психолог и физиотерапевт. При необходимост, получава и медицинско лечение.

Понастоящем липсват „доказателства за по-широко разпространение на психотични, поведенчески или страхови разстройства при бежанците и мигрантите при пристигане, в сравнение с приемащото население“.

Единственото разстройство, за което се отчитат съществени разлики в сравнение с приемащата популация е посттравматично стресово разстройство (ПТСР). Въпреки това е важно да се отбележи, че ПТСР не е най-разпространеното разстройство при бежанците. Нарушенията в настроението, като депресията, са по-чести от ПТСР при бежанци и мигранти, въпреки че няма последователни различия спрямо популациите на домакините.¹³

Не трябва да се подценява *подкрепата при включването* на даден човек в новата общност. Важно е да се разбере, че има различни подгрупи на включване. Културното, социалното и икономическото включване на мигрантите е от полза както за самите мигранти, така и за обществото като цяло. Икономическото приобщаване помага на мигрантите и малцинствата да намерят качествена заетост, подходяща за техните умения, което оказва силно положително въздействие върху икономиката. Културното включване позволява на мигрантите и малцинствата да се наслаждават на собствената си култура открито и ги насърчава да участват по-активно в културните практики на по-широката общественост. Социалното включване означава, че мигрантите

¹³ Mental health promotion and mental health care in refugees and migrants. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2018 WHO Technical guidance on refugee and migrant health, 2018, p.5

и малцинствата имат пълен достъп до основни здравни, жилищни, работни и социални услуги, което в дългосрочен план спестява средства на широката общественост. И накрая, Групата на Световната банка *определя социалното включване* като: 1. Процесът на подобряване на условията за участие на хора и групи в обществото, и 2. процесът на подобряване на способностите, възможностите и достойнството на хората в неравностойно положение, породено от тяхната идентичност, да участват в обществото.

5.4. Казуси

Заинтересованите страни могат да научат много от разказите за преките преживявания (положителни и отрицателни) на мигранти и бежанци от пристигането им в нови държави. Следват два проникателни и на моменти контрастиращи казуса:

Казус 1

Първото ни интервю беше с млад мъж от Гамбия, който току-що беше пристигнал в Копенхаген. Предишните две години е прекарал в Италия, където му е предоставено убежище. Той споделя дълбоко лични и деликатни неща за пътуването си дотук. По време на пътуването си в Либия и в Гамбия е бил свидетел на несправедливост и наистина ужасяващо насилие, без причина или логика и още от детството си е трябвало да се бори сам с живота, понякога заливан от гняв, особено когато за пръв път пристигнал в Италия. В Италия получава подкрепа и проблемите му са адресирани по различни начини. Ключова част от положителния му опит в Италия е осигурената му психологическа подкрепа. Той приписва способността си да се справя по-добре с гнева си, предизвикан от човешките зверства, на които е бил свидетел, на сесиите с този психолог.

Беше смущаващо, че когато ни разказваше за пътуването си от Либия до Италия, той повтори, че когато е пристигнал в Италия „е имал пясък навсякъде.“ Тази фраза засегна основата на проблема: Достойнството. Отговорността на заинтересованите страни като НПО и другите организации с поддържащи роли е да гарантират, че мигрантите и бежанците се третират с достойнство и наистина се възприемат и слушат като другите хора. Въпросът разбира се е как? Няма лесен отговор, но той често започва с малък, но

съществен жест и акт на осъзнаване. В този случай това беше именно душът, предложен на нашия събеседник този ден. Заинтересованите страни ще направят най-добре ако просто да попитат от какво имат нужда хората, за да се почувстват нормални и цялостни. Отговорът може да е изненадващ.

Казус 2

Вторият ни интервюиран е млад мъж от Сирия, пристигнал в Дания преди 6 години, бягайки от родината си. Той не е имал конкретна дестинация при напускането на Сирия и пътуването му го превело през няколко страни, включително Турция, Кипър и Италия. Той открива, че в повечето случаи хората, за които знае, че са преживели конфликт и трудности, принципно се справят добре. „Повечето от тях са наистина добре, въпреки че са преживели война.“ Това важи за него, но и си припомня, че негов приятел има тежки мисли, свързани с травма и, че в момента се среща с психолог, за който казва „можете да стигнете далеко наистина лесно тук, в Дания“. „Той посочва, че ключовите неща, които заинтересованите страни трябва да имат предвид са, че не трябва да предполагат, че даден мигрант или бежанец е преживял травма или е психологически нестабилен. „Ако имат нещо, ще ви кажат. Просто се отнасяйте с тях като с нормални хора.“ Счита, че обобщаването и създаването на стереотипи за травмата са проблемни за хората, които са пристигнали в нова страна от място на конфликт и нестабилност.“ В крайна сметка разочароваш тези, които са „нормални“ и стига до този стереотип“. Споделя, че това може да отблъсне хората от НПО и други подобни мрежи за подкрепа. Самият той се чувства покровителстван от определена НПО, чиито работници се опитват да му осигурят специална подкрепа и допълнително внимание, поради неговия произход. Пояснява как това не означава, че някои хора нямат нужда от подкрепа. Подчертава и значението на организацията, която работи от културно осъзната и културно чувствителна гледна точка.

Всъщност в Дания открили, че той е с дислексия. Когато разбрал това той всъщност получил достъп до множество оферти, включително и безплатни технологични материали за подпомагане на обучението и едногодишен паралелен клас за възрастни с дислексия, където изучава теми като математика, датски и английски. Това подчертава съществуването на възможности за заинтересованите страни, които работят с тази група, да помогнат за идентифицирането на специални нужди и за осигуряването на

подкрепа, в случаите, когато бежанецът или мигрантът не е бил наясно с факта, че той/тя има нужда от такава, но тя може да повлияе значително на житейския им път, също и по отношение на работоспособността и предприемачеството им.

В крайна сметка, при разглеждането на двата казуса, можем да стигнем до една обща тема: да се отнасяме към хората с истинско уважение. Това включва предприемането на действия за опознаване на отделния човек, като същевременно оставаме чувствителни към културата и осъзнати.

5.5. Упражнение за рефлексия

Помислете за собственото си място на работа/доброволчество и за хората, които сте срещнали или е вероятно да срещнете. След това попълнете следния шаблон:

Причини за вземане под внимание на културната чувствителност и личната история на отделните хора:

Избройте потенциалните трудности при предоставянето на подкрепа на отделни мигранти и бежанци, с които работите. След това посочете кои участници и стратегии биха могли да бъдат полезни, за да осигурите ефективна емоционална подкрепа (помислете и за мрежи извън вашата организация):

Трудности	Участници	Стратегии

6. Глава 6: Регламенти и политики на ЕС и положителното насърчаване и осъзнаване на мигрантската ситуация в Европа днес

6.1. Въведение

Когато работим с предприемачи - мигранти и бежанци в ЕС, е важно да имаме солидна база от знания за текущите политики и регулации, които засягат тази група. По-долу сме дали набор от актуални политики и регулации на ЕС, които като заинтересовани страни е полезно да познавате, за да научите повече за работата с и подпомагането на предприемачите - мигранти и бежанци. Тази глава също така се отнася до насърчаването на позитивна нагласа в обществото, което приветства и насърчава предприемачеството на мигранти и бежанци.

6.2. Информация за правата и задълженията

Интеграцията на мигрантите не е нова тема, но става все по-належаща, поради големия брой имигранти, които влязоха в Европа през последните две десетилетия. Според данни на Евростат, свързани с миграционните потоци, имиграцията в ЕС от държави, които не са членки на ЕС, е 2,4 милиона през 2017 г. Освен това, общо 4,4 милиона души са имигрирали само в една от държавите-членки на ЕС-28 през 2017 г.¹⁴.

Мигрантите в Европа често срещат трудности, когато се опитват да стъпят на пазара на труда, произтичащи от ограниченото владение на езика, дискриминацията и пречките, свързани с признаването на квалификациите им и усилията им да представят правилно как техните умения и опит могат да отговорят на нуждите на работодателите. Освен това, на фона на застаряващото население и трайно ниския икономически растеж, малко европейски правителства правят достатъчно, за да помогнат на скорошните

¹⁴ Eurostat data (Data extracted in March 2019) "Migration and migrant population statistics"

имигранти да преминат от нискоквалифицирани и несигурни работни места към прилична и сигурна работа¹⁵.

Интеграционните системи варират в различните страни в Европа. Докато през последните десет години някои държави инвестират много в политиките за интеграция на пазара на труда, други се фокусират основно върху единични, изолирани действия, чрез които да включат имигрантите в работната сила. Нещо повече, в западноевропейските държави миграционният приток е исторически феномен, въпреки че нараства през последните години и се състои предимно от трудови имигранти, търсещи убежище и бежанци; докато, за сравнение в повечето държави от Източна Европа, имиграцията е ограничено и по-ново явление. Предизвикателствата, които този приток поставя в приемащите страни са комплексни. Затова се засилва необходимостта от ефективна и добре ръководена политика за имиграция и интеграция, както на национално, така и на равнище ЕС.

Въпреки че миграционните политики са от национална компетентност,¹⁶ институциите на ЕС имат дългогодишен опит в подкрепа на интеграцията на мигрантите на европейските пазари на труда и в обществата, особено по отношение на пазара на труда и интеграцията на хора в неравностойно положение, тъй като преодоляването на предизвикателствата пред интеграцията е многоизмерен процес и изисква интегрирани политически действия в редица области на политиката в цяла Европа.

В тази многоизмерна перспектива, Европейската комисия изготвя някои планове за действие, съдържащи се в по-голямата си част в рамките на европейската програма за миграция, очертани накратко по-долу:

- План за действие за интеграция на граждани на трети страни¹⁷- Този план беше представен през юни 2016г. и има за цел да подобри общият подход в различните области на политиката и да осигури включването на всички участници и заинтересовани страни. Вече от няколко години ЕС подкрепя държавите-членки в техните политики за интеграция. През 2014 г. Съветът

¹⁵<https://www.migrationpolicy.org/research/aiming-higher-policies-get-immigrants-middle-skilled-work-europe>

¹⁶ Please refer to each individual legislation.

¹⁷ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal_migration/integration/action-plan-integration-third-country-nationals_en.

по правосъдие и вътрешни работи потвърди общите основни принципи на ЕС за политиката за интеграция на имигранти, приети през 2004 г., установявайки общ подход към интеграцията на граждани на трети страни в ЕС.

- Комуникация на ЕС относно доклада за напредъка по прилагането на Европейската програма за миграция (март 2019 г.), която подчертава необходимостта от постоянни и целенасочени действия с всеобхватен подход.
- Съвместни дейности и усилия в рамките на държавите-членки, в сътрудничество с партньори извън ЕС.

Други мерки на Европейската комисия:

- Подкрепа за националните правителства, регионалните и местните власти, социалните партньори и гражданското общество чрез подпомагане на ранната интеграция на пазара на труда, публичните агенции по заетост, достъпа до образование и обучения;
- Въведеният през 2017 г., „Инструмент за създаване на профил на уменията за граждани от трети страни“ на ЕС - многоезичен онлайн инструмент за подпомагане на определянето и рамкирането на умения и квалификации;
- Проследяване на развитието на политиката в областта на заетостта и социалното включване на тези уязвими групи през европейския семестър в съответствие с прилагането на стратегията Европа 2020;
- Финансиране на редица мерки за интеграция на мигранти чрез Европейския социален фонд, Фонда за европейска помощ за най-нуждаещите се и Програмата за заетост и социални иновации;
- Насърчаване и подкрепа на фактологично обосновани политики, взаимното обучение, диалога на заинтересованите страни и обмена на добри практики между държавите-членки.

6.3. Практически методи за борба със стереотипите и популяризиране на тази група сред широката общественост и на европейско ниво

Нашите пристрастия влияят на това, което виждаме, в какво вярваме и как разбираме света. Те възникват чрез и се информират от стереотипи - обобщени идеи и образи за групи хора. Днес, в глобализирания свят е почти невъзможно да живеем без да сме изложени на стереотипи, тъй като обикновено хората ги възприемат като част от социализацията в общностите, в които принадлежим.

Можем лесно да пренебрегнем предразсъдъците поради незнание, но понякога стереотипите в обществото се изострят, в зависимост от това колко неверни новини и информация достигат до нас, за това какво се случва днес в сферата на проблемите на мигрантската заетост. Този процес, който е извън техния контрол излага непрекъснато особено мигрантите на по-висок риск от бедност, безработица, прекомерно образование, както и на по-чести здравословни проблеми и злоупотреби, свързани с работата. Относно пазара на труда, съществува тенденция мигрантите да бъдат сегрегирани на нископлатени и неквалифицирани, несигурни професии. Следователно, работещите мигранти се сблъскват с двойно неравенство: те не само се ангажират по-често в подобни нискоквалифицирани работни места, но и остават по-често на такъв тип заетост.

Това социално и икономическо обезценяване на уменията на работниците мигранти е очевидна форма на социално неравенство и води до значителни загуби на човешки капитал. Съществува и опасността, че ако възприемем нещо като нормално състояние (общ стереотип), може да стане още по-трудно да го приемем и толерираме. Освен проблемите по признаването на уменията и квалификацията на мигранти и бежанци, все още има много други препятствия пред ефективното използване на уменията на имигрантите на пазара на труда в приемащата държава. Това се отнася до практическия опит, който имат работодателите и заинтересованите страни с уменията на имигрантите, общественото нагласа към тези умения и познанията на самите имигранти как функционира пазара на труда в страната домакин. Практическият опит на

пазара на труда е важен инструмент, който може да гарантира, че погрешните схващания и пропуските в информацията и стереотипите не се самоутвърждават. Именно тук идва ролята на мерките за активна политика на пазара на труда.

Днес най-често срещаните стереотипи за имигрантите и как те влияят върху мислите и действията на хората, могат да се класифицират в две категории:

- *Имиграция, „незаконност“, престъпление и терор;*
- *Икономическа несигурност*

По отношение на първата категория, най-сериозната тревога от имиграцията днес е страхът, че имигрантите носят със себе си престъпност и терор в новата си държава. Неотдавнашното експлозивно нарастване на броя на новите бежанци, вливащи се в Европа, съчетано с терористичните атаки в Париж и Брюксел предизвикаха антиимигрантски настроения от двете страни на Атлантическия океан. В Европа растат опасенията относно така наречените „непосещаеми зони“, като скандалните *banlieues* в Париж и гетата в Брюксел, където отчуждението на младите хора, безработицата, престъпността и радикализацията създават нови канали към глобалния и местен терор.

Другите опасения относно имигрантското население сред членовете на приемащото общество се въртят около транснационалните връзки и нежеланието на отделните хора да се посветят изцяло и да се интегрират в новото общество. Много имигранти биват обвинявани, че не успяват да станат цялостно ангажирани граждани. Когато получат гражданство, те биват обвинявани, че са го приели само с инструментални цели (напр. за да получат икономически ползи или благосъстояние). Обвиненията за раздвоена

принадлежност са съсредоточени също върху практиката на изпращане на средства на членове на семейството, останали в родината.

По отношение на втората категория - „икономическо безпокойство“, проучванията на общественото мнение показват, че днес имигрантите се разглеждат като икономическа тежест. Твърди се, че отнемат работни места от местните хора, понижават заплатите и „изсмукват“ социалните услуги. Обичайното обвинение е, че имигрантите не плащат данъци и вноски за социално осигуряване, а в същото време все пак се възползват от обществените услуги като образование, социални грижи, купони за храна. Това е причината високите нива на безработица сред второто поколение имигранти по целия свят, особено в Европа да допринасят за притеснения относно дългосрочните перспективи пред новите имигранти.

Трябва да се отбележи, че обвинението, че имигрантите увреждат икономиката, намаляват заплатите и злоупотребяват с основните социални услуги, е твърдение, което противоречи на емпиричните доказателства. Преобладават доказателствата според които имигрантите формират умерен нетен излишък по различни икономически показатели¹⁸. Дори слабо образованите имигранти, с ниско ниво на официално образование, носят ценни умения и опит, които трябва да бъдат активирани и оценени. Тясната зависимост между икономическите спадове и антимигрантските настроения е исторически вярна¹⁹; в трудни икономически ситуации имигрантите са готовите изкупителни жертви по време на криза.

За да се адресират стереотипите за мигрантите и бежанците и, за да може една заинтересованата страна да популяризира тази група сред широката общественост, се прилагат интервенции, които най-често могат да бъдат грубо разпределени в три категории. Тези стратегии могат да се прилагат на микро и макро ниво, когато повлияват разбирането на хората и създават по-голяма обществена осведоменост:

- **Образователни стратегии** (включващи, но не ограничени до училищни интервенции). От съществено значение е провеждането на образователни инициативи и политики, насочени към насърчаването на

¹⁸ <https://www.oecd.org/migration/OECD%20Migration%20Policy%20Debates%20Numero%202.pdf>

¹⁹ JG Polavieja - Socio-Economic Review, Volume 14, Issue 3, July 2016, Pages 395–417,

положителни отношения чрез разбиването на стереотипите и „митовете“ за „чуждите“ групи. Те могат да включват създаването на пряк контакт между различни групи или партньорски дискусии на различни групи по теми, за които може да се каже, че създават разделение и напрежение (като някои исторически събития). Образователната интервенция, по-широкото разпространение на факти за броя и резултатите от имиграцията и инициативите за намаляване на предразсъдъците се базират на *теорията за контактите*, съчетана с дейности като съвместно обучение; дискусия и партньорско влияние; инструкции; и мултикултурна учебна програма за намаляване на предразсъдъците.

- **Краткосрочни курсове за многообразието.** Интервенциите, обсъдени в предишния раздел, в много отношения могат да бъдат наречени „обучения за разнообразието/различията“, тъй като целта им е да помогнат на хората да ценят многообразието, а не да се страхуват от различията - ключовата причина за предразсъдъците. Разделът разглежда по-краткосрочните и изолирани програми за обучения по многообразие, а не се фокусира върху по-дългосрочните интервенции, насочени към определени групи от населението. Те често се провеждат напр. на корпоративни работни места и сред възрастни, а не сред деца и юноши, въпреки че някои от тях се фокусират и върху по-младите хора. Този тип обучения се предлагат под много форми и могат да включват „инструктиращи“ методи, като напр. показване на филми или изнасяне на лекции и други, които насърчават интерактивните дейности, като ролеви игри и дискусии. Обучението по многообразие може да включва групови дискусии за „разликата“, основани на същите ценности, които са в основата на образователните инициативи: преодоляване на невежеството; изразяване на скрити предположения; и усещане за съпричастност към други групи или индивиди.
- **Медийни кампании.** Медийните кампании са изключително популярни и често се използват с намерението да предизвикат промяната чрез повишаване на осведомеността и промяна на нагласи и стереотипи. Днес медийните средства са по-широкообхватни от всякога, като включват както традиционните, така и онлайн социалните медии.

6.4. Активност за рефлексия^{20, 21, 22, 23}

По-долу е дадена дейност, която може да бъде проведена като част от обучение или семинар, за да популяризира по-добрата информираност за мигрантите и бежанците в Европа днес. Как бихте я реализирали и с кого? Как тя би могла да насърчи по-добрата информираност и съответно по-позитивната нагласа към предприемачите - мигранти в местната общност?

Разказване на история: Един човек, актьор или група разказва увлекателна история или пример от истинския живот, за да създаде от самото начало силна емоционална връзка с дадено преживяване. Основната цел на тази дейност е да засегне емоционалната страна на слушателите и да подготви когнитивните способности на мозъка да съхранят нова информация и да види ситуацията в нова светлина.

7. Глава 6: Национални специфики

В тази глава разглеждаме по-отблизо настоящата ситуация в страните от ЕС, представени в този проект, а именно: Гърция, Италия, България, Дания и Испания. Разглеждаме данни относно националния контекст, предизвикателствата, както и добрите практики, подбор от видео връзки и даваме връзки към релевантни национални организации. Целта е заинтересованите страни в тези държави да се позовават на данните и информацията, отнасящи се за специфичната национална ситуация в подкрепа на предприемачите мигранти и бежанци. Информацията тук има за цел и да служи като препратка към това, което се прави в страните членки в ЕС, за да се надградят най-добрите, вече работещи практики.

7.1. Национално ниво: Гърция

Статистически данни за пристигащите мигранти в Гърция

Гърция, заедно с Италия и Испания, е една от основните врати към Европа в Средиземноморския регион. Бежанците и имигрантите пристигат в Гърция през сухопътните ѝ граници с Турция на север (Еврос) и основно през гръцко-

²⁰ https://www.uvm.edu/~dewey/reflection_manual/activities.html

²¹ <http://www.landmark-project.com/ebistro/documents/ReflectionActivities.pdf>

²² https://www.repository.cam.ac.uk/bitstream/handle/1810/265159/MEM_ReflectivePracticeHandout_V4_20170616.pdf?sequence=1&isAllowed=y

²³ <http://www.umsl.edu/services/ctl/faculty/instructionalsupport/reflection-strat.html>

турската морска граница в Егейско море. През 2015 г. в Гърция са пристигнали около милион бежанци и имигранти, считайки я за първа спирка в Европа и за транзитна държава по пътя към крайното си местоназначение в страните от Централна и Северна Европа.

Споразумението между ЕС и Турция за имиграцията оказва значително влияние върху управлението на пристигането на бежанци в Гърция. От март 2016 г., когато споразумението влезе в сила, преобладаващото мнозинство от мигранти и бежанци, пристигнали в Гърция е ограничавано на островите, в така наречените „горещи точки“ и в структури, предназначени за краткосрочен, а не за дългосрочен престой.

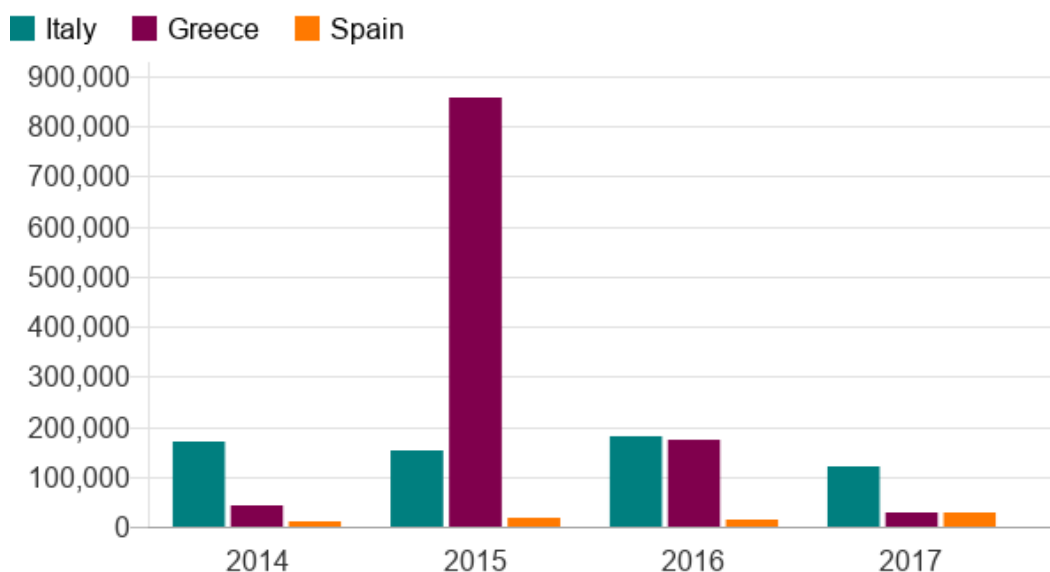
През 2015 г. почти 857 000 души са влезли в Гърция, а през 2016 г. 173 000 души са пристигнали само по море. След затварянето на така наречения "миграционен път" през Балканите през март 2016 г. десетки хиляди бежанци останаха „хванати“ в Гърция. За облекчаване на тази извънредна ситуация в ЕС Европейската комисия е предоставила досега 605,3 милиона евро чрез механизми за подкрепа, за да отговори на исканията на Гърция²⁴.

В момента приблизително 16 000 бежанци и мигранти остават на Егейските острови, основно на 5-те острова - Лесбос, Хиос, Кос, Самос и Лерос. Лесбос продължава да приютава най-големия брой пристигащи мигранти, като е приел около 56% от общия брой на пристигащите, влезли по море през 2018 г. Тази цифра е значителна и продължава да оказва натиск върху вече претоварената гръцка система за прием и убежище. Пренаселеността, неадекватните условия на живот и липсата на защита и сигурност са само част от проблемите, с които се сблъскват бежанците, които живеят на островите.

²⁴ <https://www.unhcr.org/greece.html>

Migrants and refugees

Total arrivals 2014-17

Source: UNHCR

BBC

Според последните данни на Евростат, страната е на второ място в ЕС по процент на търсещите убежище на милион жители, което, заедно с икономическата криза, показва колко е трудно да се намерят решения и да се провеждат политики, свързани с ежедневиия живот и още повече с интеграцията на тези хора.

Повечето лица, търсещи убежище в Гърция, идват от Сирия, Афганистан, Пакистан и Ирак, като 32 983 кандидати са жени, 69 201 мъже и 32 272 непълнолетни. 0,5% тази група е над 65-годишна възраст, докато повечето - 49,2%, са млади хора, между 18 и 34г. Що се отнася до непридружените непълнолетни, 4 401 от тях са подали молба за международна закрила, от които 486 момичета и 3 915 момчета. Досега общо 374 непълнолетни лица са получили международна закрила в Гърция и много от тях са се присъединили към програмата за преместване или към процес по събиране на семейството²⁵.

Предизвикателства на национално ниво: Гърция

Имигрантите и бежанците в Гърция системно се задържат в центрове. Така гръцките власти искат да ускорят изпълнението на програмата за връщане, а

²⁵ Source: Eurostat Data

също да използват задържанията като средство за спиране на миграционния поток. Тази тактика обаче показва ограничена, дори нулева ефективност.

Условията на живот в центровете за задържане често не отговарят на международните стандарти. Те са пренаселени, с лоша хигиена и не осигуряват достатъчен достъп до храна и здравеопазване. С други думи, хората, живеещи там, могат да претърпят нечовешко и унизително отношение. Една интервюирана жена, идваща от разкъсваната от войната Сирия със семейството си и чакаща в центъра в Кара Тепе, Лесвос, отчаяно каза: „Спасихме се от смъртта в Сирия и сега се страхуваме, че ще умрем тук“. Въпреки големите усилия, които полагат заинтересованите страни, включително лекари, активисти и социални работници на чуждестранни организации за оказване на помощ, често пъти нуждите не могат да бъдат удовлетворени. Нещо повече, липсата на преводачи „затруднява изключително общуването по въпроса за убежището, или по какъвто и да е друг въпрос.“ Много имигранти и бежанци са ядосани и разочаровани от международните организации и НПО, чиито принос изглежда недостатъчен и неефективен на фона на мащаба на феномена и належащите нужди. Една от причините за неефективност е изключително малкият брой на персонала и доброволците, напълно недостатъчен за размера на обстоятелствата.

Освен центровете за регистрация и задържане, в страната са създадени няколко „центъра на гостоприемството“, които работят под отговорността главно на неправителствени или доброволчески организации или дори на гръцките власти. Един от най-новите е „отворено пространство за гостоприемство“ в Елеонас, в района на Вотаникос (Атина), създадено през август 2015 г., който може да побере около 700 души. Тези центрове предлагат базисни услуги като храна и дрехи, както и зони за нощувка и вземане на душ. Поради пренаселеността и липсата на персонал, те често не могат да задоволят нуждите на всички мигранти и бежанци.

Добри практики: Гърция

Досега Комисията е отпуснала 605,3 милиона евро чрез Механизма за спешна помощ, за да отговори на исканията на Гърция. Тази сума е договорена с

партньорите на ЕС - агенциите на ООН, Червения кръст/Червения полумесец и неправителствени организации като хуманитарната помощ в Гърция,

Водещата инициатива на Комисията по механизма на ЕС е „Спешна подкрепа за интеграция и настаняване“ (ESTIA), която помага на бежанци и семейства да наемат апартамент и предоставя финансова помощ чрез предплатени карти. Общата спешна помощ в Гърция предоставена чрез програмата ESTIA от изпълнението през 2017 г. е над 290 милиона евро.

Действието на програмата за финансова помощ на ВКБ ООН за бежанците създава основна мрежа за социална защита за всички търсещи убежище и бежанците в Гърция, като им предоставя предварително установени месечни суми чрез специална карта. Целта на програмата е да позволи на 45 000 бежанци и търсещи убежище достойно да посрещнат основните си нужди до края на 2018 г. Предплатените карти са достъпни в цялата страна и са свързани с гръцката мрежа за социална защита, като помощта се изчислява според размера на бежанското семейство. В същото време тази помощ укрепва местната икономика, семейните магазини и доставчиците на услуги.²⁶ В допълнение към програмата ESTIA, Механизмът за спешни случаи на ЕС финансира 313,6 милиона евро чрез 18 хуманитарни партньори, за да покрие по-нататъшните хуманитарни нужди в Гърция, като осигуряване на жилища, първична медицинска помощ, психосоциална подкрепа, подобрени хигиенни условия и достъп до образование.

От 2015 г. Европейската комисия спомага за координирането на пристигането на натурална помощ в Гърция чрез Европейския механизъм за гражданска защита. Досега двадесетте държави, които участват в Механизма са предложили над 200 000 артикула в Гърция като отговор на непосредствените нужди, възникнали от кризата, като палатки, легла, спални чували, одеяла, предмети като електрически генератори, водни помпи и др. пожарогасителна техника и друго специализирано оборудване.²⁷

Осигуряването на основните нужди и задоволяването на основните потребности подчертава как заинтересованите страни в Гърция, работещи с

²⁶ <http://estia.unhcr.gr/en/estia-spells-home-for-refugees-in-greece/>

²⁷ https://ec.europa.eu/echo/where/europe/greece_en

предприемачи - мигранти и бежанци следва да гарантират, че за тази група са покрити условията за добро начало и е направена връзка с обектите, които ги осигуряват, както и да работят за предоставянето на по-голям достъп до ресурси за тази група.

Видео казус от о. Тилос: Гърция

Структурите за приемане на търсещи убежище съществуват и функционират на остров Тилос от 2015 г. - годината, в която хиляди имигранти и бежанци пристигат ежедневно на гръцките острови и се озовават на Тилос. По това време жителите на острова построяват центрове за настаняване и подкрепят търсещите убежище. Репортер на ББС посочва Тилос като "най-приветливото място в Европа за бежанците". Като знак на солидарност организациите предлагат дарение на острова за изпълнение на съществуваща програма и подкрепят, в сътрудничество с ВКБООН, програма за настаняване с европейско финансиране. Както заяви представител на организацията, „случилото се в Тилос е чудесен пример за това как едно малко общество може да подкрепи лицата, търсещи убежище“.

Видео линк : <https://www.youtube.com/watch?v=pwa9KPxbZWQ>

Връзки към релевантни организации: Гърция

Организации, предоставящи миграционни услуги

- **Greek Council for Refugees** <https://www.gcr.gr/index.php/en/> Гръцкият съвет за бежанците работи ежедневно за предоставянето на безплатни правни и социални съвети и подкрепя чрез три основни услуги: Център за приемане на бежанци, отдели за правна и за социална помощ.
- **UNHCR GREECE** <https://www.unhcr.org/gr/footer-toplinks/epikoinonia.html> Службата на Върховния комисариат за бежанците в Гърция (ВКБООН) осигурява защитата на бежанците, търсещите убежище и на всички хора.
- **International Organization for Migration (IOM) Greece** <https://greece.iom.int/en> Дейностите на Международната организация по миграция допринасят за защита на човешките права.
- **Amnesty International Greece** <https://www.amnesty.gr/>

Подробните проучвания и целенасочената кампания на Амнести, Гърция помага за борба с нарушенията на правата на човека по целия свят, както и на бежанците/имигрантите.

- **Group of Lawyers** <http://omadadikigorwnenglish.blogspot.com/>
„Групата на адвокатите” е блог, в който потребителят може да намери полезна информация по темата за правата на бежанците.
- **National Commission for Human Rights (NCHR) Hellenic Republic** <http://www.nchr.gr> Националната комисия по човешките права на Република Гърция е специализирана по въпросите на човешките права.
- **The Greek Ombudsman** <https://www.synigoros.gr/?i=stp.en>
Гръцкият омбудсман извършва посещения в приюти и места за задържане в много части на страната, сътрудничи с органи и неправителствени организации и се бори за правата на непълнолетните бежанци. Организацията отправя препоръки за подобряване на отношението към непридружени непълнолетни.
- **Greek Forum for Refugees** <http://refugees.gr/social-services-en/>
„Права за бежанците” и Гръцкият форум за бежанците предоставят цялостна информация за процедурата за кандидатстване за убежище в Гърция, както и някои услуги по следните основни права:
-Международна закрила -Непълнолетни непридружени -Брак -
Наименуване на раждане -Смърт -Образование -Заетост -Настаняване -
Здравеопазване – Регистрация на ДДС номер -Социален номер -
Доброволно завръщане.

Организации, предоставящи здравни услуги

- **Doctors Without Borders (MSF) Greece** <https://msf.gr/en>
В опит да отговори на медицинските нужди на бежанците и мигрантите, живеещи в града, „Лекари без граници” (Medicines Sans Frontiers MSF), откри център за уязвими хора в центъра на Атина. Центърът предоставя сексуални и репродуктивни здравни грижи (пренатална грижа, гинекологични грижи, грижи за бременни жени, постнатална грижа, грижи по полово предавани инфекции и заболявания и др.). Също така екипът популяризира опазването на здравето и образователни сесии. MSF съдейства за прехвърлянето на пациенти в здравните структури, когато

това е необходимо, и улеснява комуникацията на пациентите с арабски и фарси културни медиатори.

- **Hellenic Red Cross** <http://www.redcross.gr/>
Елинският Червен кръст има за цел да облекчи човешката болка по време на война и мир, като подпомага ранени, болни, бежанци, възрастни хора с финансови затруднения и лица от всяка една уязвима група от населението.
- **Action Aid Hellas** <http://www.actionaid.gr/> Основната грижа на Action Aid Hellas е да подкрепя и овластява жените, да ги мобилизира, да подобрява техния живот и по този начин живота на техните семейства.
- **PRAKSIS** <https://www.praksis.gr/en/> Основната цел на Praksis е проектирането, прилагането и изпълнението на хуманитарни и медицински действия. В частност PRAKSIS има за цел да предоставя безплатни социални услуги, основни медицински услуги и т.н.

Организации, предоставящи образователни услуги

- **Мултикултурен център PYXIS** Гръцки съвет за бежанците <http://www.gcr.gr/index.php/en/aboutgcr/structure/compass> Pyxis
“осъществява различни културни и образователни дейности като курсове по гръцки и английски език, компютри, лечебно преподаване и др. основно за деца на бежанци, като в същото време предлага консултантски и насочващи услуги.
- **Metadrasi** <http://metadrasi.org/en/home/> Основните активности на Metadrasi са преводачески услуги, обучение на преводачи, мисии за придружаване на непридружение деца, правна помощ, курсове по гръцки, многоезиков образователен наръчник за Гърция.
- **Youth and Lifelong Learning Foundation** <https://www.inedivim.gr/en>
Предоставя специализирани услуги като: обучение по Гръцки, преводачески услуги, социална и психологическа подкрепа.

Организации, предоставящи услуги по заетост

- **KLIMAKA** <http://www.klimaka.org.gr/home/> Предлага услуги като: трудово и социално включване, правни консултации и др.
- **REFUGEE.INFO** <https://www.refugee.info/athens/info/workinggreece/>
Уебсайтът на Refugee Info, неговите приложения за iOS и Android и

неговите канали в социалните медии имат за цел да предоставят на бежанците критична, ясна информация за условията, правните процедури и правата им в места в цяла Европа. Тази информация се предоставя на английски, арабски и фарси.

- **REFERGON** <http://www.refergon.com/> Refergon е базиран в Атина и помага на бежанците да намерят възможности за работа, подготвя ги за интервю, сертифицира уменията им.

Заключителен анализ: Гърция

Гърция се е превърнала в приемаща страна и макар че е очевидно, че миграционната вълна е засегнала дълбоко гръцкото общество през последните 15 години, тя съвпада с период на дългосрочен икономически растеж. На ниво публични политики в областта на имиграцията разграничаваме две основни категории регулации: а) свързани с регулирането на миграционните потоци и контрола на мигрантите и б) свързани с договореностите, касаещи живота на мигрантите в държавата и тяхната интеграция.

През втората половина на 2018 г., миграционните потоци в Гърция продължават да са интензивни, което поражда сериозни опасения дали страната може да управлява безпроблемното приемане и гостоприемството към бежанците. Големият брой пристигащи и малкия брой напускащи буди безпокойство относно ситуацията в по-широкия балкански регион. Предполагаемият брой е над 100 000 бежанци и мигранти и този брой непрекъснато се увеличава.²⁸ Според данни, публикувани от Министерството на имиграционната политика за октомври 2018 г., на островите има повече от 25 000 бежанци и мигранти, в допълнение към вече сериозния брой хора, търсещи убежище от 2015 г. Трудността при преместването на тези хора в други европейски държави и отказът на длъжностните лица да върнат хора доброволно в Турция поражда необходимост от незабавно решение.

Въпреки че са положени значителни усилия за прехвърляне на част от тези бежанци в други европейски страни, главно в Германия, като част от програмата за събиране на семействата, броят, който успява да премине законно, остава много нисък. В същото време значително нарастват исканията от други европейски държави за връщане на тези, които нямат необходимите

²⁸ <https://www.p-consulting.gr/prosfugiko-metanasteutiko/>

документи за пребиваване. Полагат се големи усилия за контрол на пристигащите и напускащите бежанци но още по-интензивни са усилията за осигуряване на задоволителни условия на живот. За заинтересованите страни, които имат за цел да задоволят нуждите на предприемачите - бежанци и мигранти в Гърция, това често означава, че най-основните условия за успех са осигурени.

7.2. Национално ниво: Италия

Статистика за пристигащите в Италия²⁹

През първите четири месеца на 2018 г. в Италия са пристигнали около 9 300 мигранти, с около 75% по-малко в сравнение със същия период на 2017 г. Това е тенденция, която напълно съответства на спада, наблюдаван през последните шест месеца на 2017 г. (- 75% в сравнение със същия период на 2016 г.). Данните за зимата не са много показателни за нивото на потоците през следващите месеци. Броят на пристигащите по море започва да се увеличава от април и достигат пика си между юни и август, следвайки типичната сезонна тенденция.

Следователно броят пристигания за април може да се счита за първия индикатор колко пристигания може да се очаква да бъдат регистрирани през цялата година. Тук следва да се отбележат събитията от средата на април, когато 1500 души пристигат за четири дни. При прогнозите е нужна известна доза предпазливост, тъй като решенията и политиките на участниците по протежение на маршрута оказват влияние на сезонните трендове. 2017 г. демонстрира това твърдение с данните, че до 15 юли миналата година пристиганията на италианските брегове са били с около 30% по-високи от 2016 г. и едва от средата на юли, в периода на годината, когато обикновено има повече пристигания, започва спад и това продължава и до днес.

От 2014 г. до първата половина на 2017 г. общият брой на молбите за убежище в Италия се е увеличил, което поставя под силен натиск системата за предоставяне на убежище на страната. От втората половина на 2017 г. обаче разликата между подадените молби за убежище и тези, които са разгледани, започна да намалява. Това обаче не се дължи на по-големия брой разгледани

искания, който остава 7000 на месец от средата на 2015 г., а на резкия спад в броя на подадените молби за убежище (свързан с намаляването на броя пристигащи в същия период). Освен това постоянният месечен дефицит между подадените и разгледани искания е довел до значително натрупване на молби за убежище, които все още не се обработват: Ако през януари 2014 г. те са по-малко от 15 000, в началото на 2018 г. са близо 150 000.

Ако продължи да разглежда исканията със същото темпо като през 2017 г., на Италия ще са необходими повече от година и половина без да има нови пристигащи, за да отговори на всички молби на търсещите убежище. И ако ситуацията може да изглежда подобна на тази в Германия, на която през 2017 г. и трябва средно 15 месеца за разглеждане на молба, в действителност ситуацията между двете страни е напълно различна. Всъщност всеки месец германската система за убежище може да оцени до 50 000 молби в сравнение със 7 000 в Италия.

Добра практика от Италия: Моделът Риаче

През юли 1998 г. ветроходен кораб отпътува от Турция с 184 души на борда, включително 72 деца, и пристига на няколкостотин метра от брега на Риаче Марина (Калабрия). Всички на борда са кюрдски бежанци, които бягат от политическо преследване в Турция, Сирия и Ирак. При тези обстоятелства, почти случайно, се заражда модел за приемане, който ще бъде използван като пример в различни части на света. Риаче, средновековно село на върха на хълм на южния бряг на полуострова, по това време е практически град-призрак, застрашен от изчезване. Там живеят само 900 души, а районът е пълен с изоставени къщи. Местното училище е близо до закриване. Човек на име Доменико Лучано, който идва от Рим и други градове в Северна Италия, вижда в това място не опасност, а възможност. Той си поставя за цел да засели отново селото и да възстанови социалната му и икономическа мрежа. Пристигналите бежанци са настанени в църковната сграда, а на следващата година Лучано основава асоциацията „Città Futura“. Екипът ѝ започва веднага да посреща чужденци и се стреми да улеснява интеграцията им в местния контекст чрез работа, образование и използване на изоставените домове. „Тук имаше хора без къща и имаше къщи без хора. Просто е.“ Лучано стана кмет на селото през 2004 г. и в момента кара своя трети мандат.

Риаче преобръща основно мисленето и очакванията и създава иновативен и

високоэффективен модел. Обичайно мигрантите се настаняват натъпкани в хотели или рушащи се казарми, в които се задържат дълго и се разходват ненужно средства, без да се полагат усилия за интегрирането им в местния контекст. Инициативата в Риаче цели да превърне тези лица в активни, ангажирани и продуктивни граждани. На първо място, Лучано предоставя на изплащане необитаемите къщи на селото на мигрантите. Така след като жилищният въпрос е решен, парите, отпуснати за издръжка на всеки бежанец или търсец убежище, се пренасочват в безвъзмездни средства за работа, които се предоставят на кооперативи, които от своя страна ги използват, за да плащат на мигрантите, наети в магазините, които управляват. Така мигрантите и бежанците учат търговия, имат доходи и не се експлоатират, докато местната икономика се съживява. Освен това, съществуват така наречените бонуси, под формата на купони, които може да се използват на територията на общината, за да се стимулира потреблението и местната икономика и да се създаде покупателна способност на мигрантите. И накрая, Риаче са едни от първите, които се включиха в широко разпространената система за приемане SPRAR (Система за защита на бежанците и търсещи убежище)

Резултатите в числа: През 1998 г. Риаче има едва 900 жители, днес има над 2000 души. Малко над 400 са чужденци, от 20 различни националности, което означава, че много местни жители също са се завърнали в селото си, допринасяйки за възстановяването на икономическата и социалната структура, заедно с имигрантите. В малкото селце, в магазините и бизнесите, местните и чужденците работят ръка за ръка, тъй като са изпълнени условията за процъфтяващо предприемачество. Поддръжката на пътищата, зелените площи и управлението на отпадъците също са в "многоетнически" ръце. Лучано дава напълно нов живот в селото, заедно с всички негови продуктивни и отдадени жители. През последните 20 години Риаче е посрещнал забележителния брой от 16 000 души, търсещи убежище.

Предизвикателства и препоръки на национално ниво: Италия

Сложността на миграционните потоци, които засягат Италия, изисква също толкова сложно управление, което се отразява на различни нива на разработването на политики. Емпиричните доказателства и анализ обаче ни позволяват да идентифицираме най-ефективните интервенции с положително въздействие за цялата общност. От тях можем да извлечем редица препоръки, за които заинтересованите страни да се застъпват от името на мигрантите –

предприемачи, които са насочени главно към националните политически фигури, вземащи решения за прилагането на политики на национално и на местно ниво:

- Увеличаване на директните разходи за интеграционни политики. Доказано е, че само решителните действия днес, подкрепени с по-големи ресурси, ще успеят да променят траекторията на хората под международна закрила към все по-ефективна интеграция.
- Трябва да се провеждат проучвания, модели и анализи, които да ръководят политиките за интеграция и да оценяват интеграционните услуги. Те трябва да са достатъчно гъвкави, за да се адаптират към многообразието от специфични контексти и да могат да се развиват с натрупването на нови знания. Систематизацията на политиките за интеграция би позволила разработването на курсове за обучение и работна ориентация въз основа на профила на отделния мигрант. Това би направило мигранта по-независим (по-малка необходимост от полагане на грижи за него), увеличавайки шансовете, че ще му/й бъде предложена заетост и предприемачески път, съобразен с неговите стремежи и способности. Освен това, управляващите трябва да гарантират прозрачност, а публичните администрации - да се уверят в надеждността на предоставяните услуги и строго да оценяват тяхното въздействие върху нивата на интеграция, постигнати от отделните мигранти.
- Защита на уязвимите, отчитайки дългосрочни разходи. Въпреки че разходите за интеграция са инвестиция, която, както бе показано, носи бъдещи ползи за всички, трябва да се отбележи, че някои много уязвими категории или такива с много ниски умения, квалификация и ниво на образование се нуждаят от дългосрочна подкрепа. На предприемачите-мигранти трябва да бъде даден дългосрочен фокус, тъй като тази инвестиция ще има по-голяма възвръщаемост и шанс за успех. Важно е също така да се идентифицират по-добре проблемите, които най-често се откриват от психологическа и здравна гледна точка, така че да се осигурят незабавни отговори и подкрепа и да се намали въздействието на травмата или заболяването върху отделния мигрант.
- Преосмисляне на политиките за териториално разпределение. Използването на „квоти“ за разпределение на мигранти и търсещи убежище на национална територия въз основа на БВП и населението на даден регион може да изглежда като политически неутрална система за управление на приема, но трябва да се

потвърди целесъобразността ѝ, също както и когато се обмисля пътя на предприемачите-мигранти и осигуряването на условия за техния успех.

- Засилване на ролята на частни участници. Необходимо е да се развие чувствителност на управляващите частни групи, така че те да бъдат отворени и възприемчиви към възможността да посрещнат предприемачи в съществуващите бизнес мрежи и общности, за да се увеличат шансовете за достъп до пазара на труда, особено за онези чужденци, които искат да започнат бизнес в Италия,

Заключителен анализ: Италия

Всички тези мерки и указания за създателите на политики са полезни за заинтересованите страни, работещи в Италия, но също така са приложими и в други страни в Европа. Примерът от Риаче ни показва как организациите в Италия могат да демонстрират как осигуряването на условия за процъфтяване на предприемачи - мигранти и бежанци може да има междусекторни полезни резултати за обществото като цяло. Тези резултати могат да бъдат от полза за икономиката, а също и да адресират други въпроси, които са важни в Италия днес, т.е. намиране на решения за заселване на все по-изоставените селски райони. Заинтересованите страни в Италия могат да се обърнат към тези примери, за да посочат нови пътища за предприемачите - мигранти и също така да ги задържат в по-широката общественост, за да демонстрират съществуващия голям потенциал за взаимна изгода, когато едно общество намери иновативни отговори на интеграцията и съгражда и работи заедно.

Връзки към релевантни организации: Италия

- **Open third sector** <https://italianonprofit.it/enti/filtro-beneficiari-migranti-e-stranieri/> Организацията е стартър за социални призвания, който измерва социалното въздействие и си сътрудничи в мрежа от университети, инкубатори и ускорители.
- **Doctors for human rights: ESODI** <http://esodi.mediciperidiritiumani.org/> ESODI е интерактивна уеб карта, базирана на свидетелствата на над 2600 мигранти от района на Сахара, събрани от 2014-2017 г. от оператори и доброволци на „Лекари за правата на човека“ (Medu).

- **Baobab Experience** www.baobabexperience.org „Баобаб“ предлага първа помощ, психологическа и правна подкрепа на транзитните бежанци в Рим.
- **SOS ERM association** www.facebook.com/soserm От 2014 г. осигурява в Милано първи прием за бежанци в транзит.
- **The Trentino Association Speranza: Hope For Children** www.speranza-hopeforchildren.org Оперира в Гърция, Турция, Сирия и Сърбия, разпространява дрехи, храна и всичко необходимо за семейства в транзит през Балканите и подкрепя някои медицински клиники в Сирия.
- **Advocates Abroad** www.advocatesabroad.org НПО, която предоставя правна помощ на всички търсещи убежище, които се нуждаят от нея. Действа в цяла Европа, в Близкия изток и особено в Гърция и Турция.
- **Mediterranean Hope** www.mediterraneanhope.com Проект на „Федерацията на евангелските църкви“ в Италия, предоставя помощ, подкрепа и защита на мигрантите.

7.3. Национално ниво: България

Статистически данни за пристигащите в България³⁰

До 1 януари 2018 г. в България пребивават около 71 000 души от страни извън ЕС, което е около 1% от общото българско население от 7,050 000 души. За сравнение гражданите на ЕС пребивавали в страната са 18 000, което е едва 0,2% от българското население. В Топ 5 на страните с най-голям брой чужденци, пребиваващи в България са Русия, с най-голямата група с 22 000 души, следвана от Турция и Сирия, с общо около 12 800 души, и Украйна с около 6 000 души.

Трябва да отбележим, че България е сред страните в европейската общност със сравнително нисък миграционен натиск през последните 2 години. През 2018 г. общо 2536 души са потърсили закрила, като само 317 са получили статут на бежанец. За първия месец на 2019 г. в България само 147 са потърсили закрила, 26 от които са получили статут на бежанец. По данни на Евростат за 2019 г. на всеки 1000 местни жители в България има по три

³⁰ Source: Eurostat Data

мигранта. В Германия делът е по-висок - 12,5, в Гърция и Белгия - 10,8, във Великобритания - 9 и т.н.

Добра практика

HITL Humans-in-the-Loop³¹ е социално предприятие със седалище в България, което наема и обучава бежанци, за да предоставят данни на компании, които обучават и тестват алгоритми за машинно учене (ML). Тяхната работна сила е специализирана в означаването на данни за ML индустрията и е работила с всички най-популярни платформи и инструменти за анотация. Мениджърите на веригата контролират процеса и проверяват по два пъти 100% от генерираните етикети.

Един от мигрантите, който работи в организацията, е млад мъж от Сирия, завършил основно образование. Той развива умения да работи в арабски магазин, да общува с хората и да работи с компютър.³² Друга млада дама на 20 г., от Сирия използва професионалните си умения в архитектурата и се обучава, за да подобри уменията си за работа с програми като Autocad и Photoshop. Друг пример е дама от Пакистан с журналистически произход и добри английски и урду умения.³³ И тримата са сред първите щатни служители в социалното предприятие. Повече от година екипът работи с тях за подобряване на уменията им, икономическо включване и ги подготвя за постигане на бъдещите им бизнес цели.

Принципът на работа в Humans in the loop е следният: 6 часа работа и 2 часа обучение на ден. Целта е хората да се квалифицират, така че след една или две години в социалното предприятие да намерят работа като професионалисти в избраната от тях област. Освен това те имат подкрепата на социалните работници и медиаторите, които им помагат в интеграцията им и ги консултират според нуждите - психологически проблеми, правни въпроси, придобиване на гражданство и други. Повечето от тях посещават и курсове по български език в Българския червен кръст. За да се гарантира успехът на тези лица е създадено е и допълнително междуведомствено сътрудничество, т.е. Агенцията по заетостта подкрепя дейността чрез програма за заетост и

³¹ <https://www.youtube.com/watch?v=oLqGny08leU>

³² <https://www.facebook.com/watch/?v=1332541156880180>

³³ <http://www.bcause.bg/en/entrepreneurship/news-entrepreneurship/458-otvaryane-na-khorizontite-%E2%80%93-sotsialnoto-predpriyatie-humans-in-the-loop-pomaga-na-mladi-bezhantsi-da-restartirat-zhivota-si.html>

обучение на бежанци. Те покриват минималната работна заплата и осигуровките за 12 месеца. Тяхната социална мисия е да осигуряват заетост и обучение на бежанци и членове на други уязвими групи, като по този начин ги включват в световната цифрова икономика и усъвършенстват уменията им, за да имат достъп до допълнителни професионални възможности и също като предприемачи.

Предизвикателства на национално ниво: България

От август 2013 г. се наблюдава значително увеличение на молбите за убежище от Сирия, Афганистан, Ирак и Пакистан. Националните и местните институции в България не са напълно готови да се справят с този ръст. В резултат на това страната е изправена пред редица предизвикателства, свързани по-специално с интеграцията. Социалната и икономическа интеграция на бенефициентите на международна закрила носи със себе си не само големи предизвикателства, но и значителен потенциал за българската социална икономика. Заетостта е един от най-важните инструменти за социално и икономическо включване и участие в обществото. Квалификацията, преквалификацията и намирането на работа, която отговаря на нечий умения, са сред най-мощните инструменти за насърчаване на интеграцията и приобщаването. Решението как да подходим към настоящата ситуация не само ще повлияе на съдбата на хиляди хора, но и ще допринесе за самоопределянето на българското общество през 21 век.³⁴

Съществуват редица бариери, които пречат на бежанците и мигрантите да навлязат бързо на пазара на труда в България. Най-големите пречки са липсата на владение на български език и ниското ниво на англоезично образование и документиране на уменията и квалификациите. Накратко, в дългосрочен план заинтересованите страни в България, подпомагащи предприемачите – мигранти и бежанци, трябва да се концентрират върху две цели. Първата е да подобрят подкрепата в социалните мрежи, включително за осигуряване на адекватен достъп до жилища и здравни грижи, решаване на административни проблеми, както и за справяне със социалната дискриминация като цяло. На второ място, заинтересованите страни трябва да насърчават създателите на политики да улеснят процесите на легализация и акредитация на чуждестранни степени, тъй като в момента това е изключително дълъг и сложен процес, допълнително обременен от високите такси и допълнителни разходи за превод и нотариални заверки.

³⁴ <https://www.unhcr.org/bg/wp-content/uploads/sites/18/2016/12/Employment-for-Refugees-FINAL-BG.pdf>

Връзки към организации: България

- **Humans-in-the-Loop HITL** <https://humansintheloop.org/> Това социално предприятие наема и обучава бежанци, за да предоставят услуги за данни на компании за обучение и тестване на техните алгоритми за МЛ.
- **TimeHeroes & CVS Bulgaria** <https://timeheroes.org/en> <http://cvs-bg.org/?lang=en>. Две платформи за доброволчество. Тук ще намерите идеи как да превърнете времето и уменията си в суперсила.
- **Каритас** <https://caritas.bg/> Организацията помага на хора в нужда и предоставя информация с оглед повишаване на ефективността на социалната работа.
- **Червен кръст, България** <http://redcross-en.test4.prostudio.bg/>

Видео казус: България

Както бе посочено по-горе, тази концепция подкрепя мигрантите в използването на човешкия и машинен интелект за създаване на модели за машинно обучение. При този подход хората са пряко ангажирани в обучението, настройката и тестването на данни за определен ML алгоритъм. Намерението е да се използва обучен набор от хора или населението като цяло за коригиране на неточности в машинните прогнози, като по този начин се повишава точността, което води до по-високо качество на резултатите. Вижте това в действие във видео линка тук: <https://www.youtube.com/watch?v=oLqGny08leU>

Заключителен анализ: България

България често се смята за транзитна държава за бежанците. Това означава, че повечето бежанци, които пристигат в България, нямат намерение да останат в страната. Поне 80-90% от кандидатите, търсещи закрила в България, продължават или планират да продължат към други европейски страни. Около 10% от хората остават в България и се заселват в страната за по-дълъг период от време. Повечето предпочитат да останат в столицата, където има създадени чуждестранни общности и организации с нестопанска цел, които предоставят подкрепа. Хората, които искат да останат в България, особено семействата, в много случаи са готови да се преместят другаде, стига да бъдат подкрепени в преселване, могат да си осигурят заетост, а отношението към тях е

положително.³⁵ Днес в България има много примери за трайни и успешни бизнеси, собственост на мигранти, предимно в ресторантьорството, търговията и сервизите за ремонт на автомобили. Занапред, заинтересованите страни могат да надграждат тези добри примери в България, като подкрепят онези мигранти и бежанци, които решат да останат, осигурявайки им необходимите условия и система за подкрепа, за да успеят.

7.4. Национално ниво: Дания

Информация за пристигащите в Дания

Целта на това въведение е да направи обобщен преглед на броя и състава на мигрантското и бежанското население в Дания, с който да допринесе за разбирането на тяхното положение в страната, като изследва държавите на произход, основното им занимание и правният им статус.

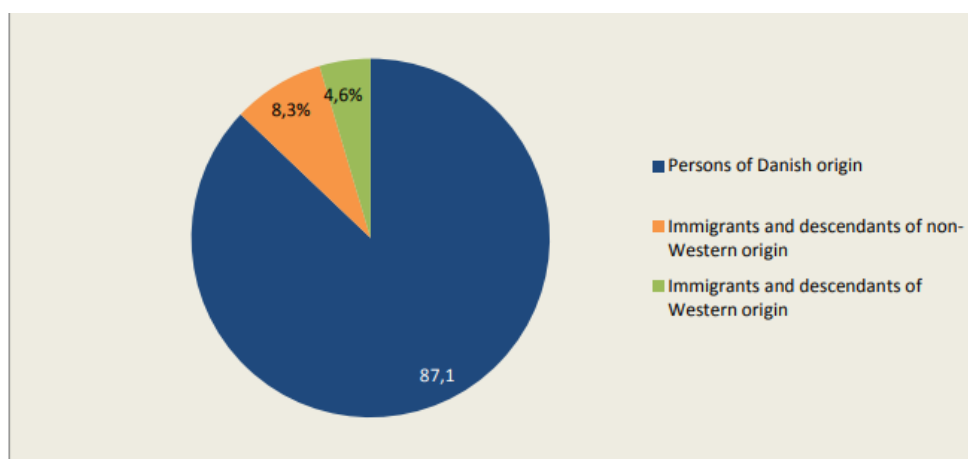
При данни от януари 2017 г. в последния доклад до Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)³⁶ броят на имигрантите³⁷ и потомците на имигранти³⁸ в Дания е 741,572, равняващ се на 12.9% от цялото население на Дания от 5,7 милиона души. На Фигура 1 може да се види, че 8.3% от тази група имат незападен произход, докато 4,6% са от западните страни. Процентът на потомците е съответно 2,8% от незападен и 0,5% от западен произход.

³⁵ <https://ec.europa.eu/migrant-integration/?action=media.download&uuid=B8313CCE-BE56-2825-D77DC5E9DCFDD6E3>

³⁶ <http://uim.dk/publikationer/international-migration-denmark>

³⁷ Определят се като хора, родени в чужбина, чиито родители също са родени в чужбина.

³⁸ Определят се като хора, родени в Дания от родители имигранти или потомци на хора с чуждо гражданство.

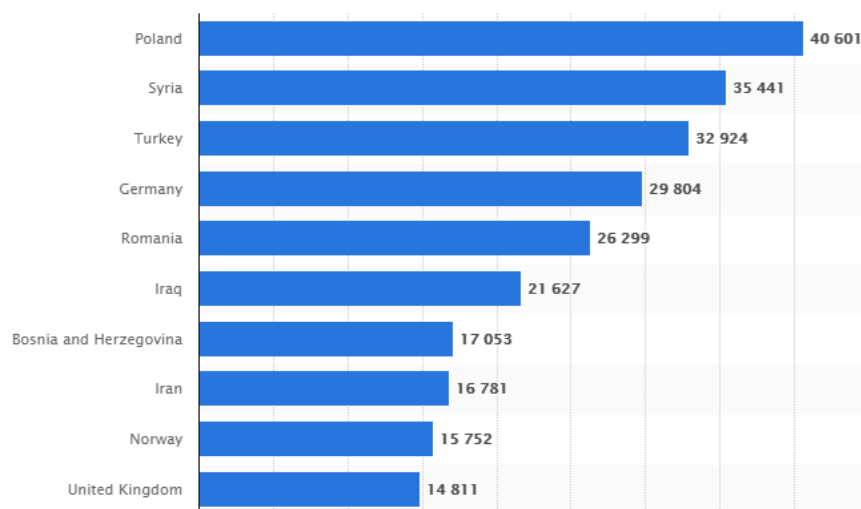
Фигура 1 Датското население по категории към 01 януари, 2017 (в проценти) ОИСП 2017

Разпределението по възраст както на мигранти от западен, така и от незападен произход показва, че повечето от имигрантите са на възраст между 16 и 64 години и съответно са част от икономически активната възрастова група на обществото (доклад на ОИСП, стр. 19). В тази възрастова група са почти 83% от имигрантите със западен произход и 85% с незападен. От гледна точка на заетостта в тази група (16-64 г.), равнището на безработица на имигранти от западен произход е 3,9%, по-ниско от имигрантите от незападна страна (4,9%), докато равнището на безработица сред лицата от датски произход е 2,5% (ОИСП, стр.24).

Този коефициент на заетост за възрастовата група 24-64 годишни (16-24 г. са изключени, тъй като те са предимно в някаква степен на образование) не се е променил от 2010 г. Сравнявайки коефициента на заетост на имигранти, потомци и датчани по пол и страна на произход от 2010 г. до 2015 г., можем да видим как мъжете - датчани са на първо място (81% от коефициента на заетост), следвани от жените от датски произход (76%). Най-ниският процент на заетост е сред жените имигранти от незападни държави (46%).

От гледна точка на страната на произход, най-големите имигрантски групи в Дания идват от Полша с почти 41 000 души, следвана от Сирия и Турция с съответно 35,4 и 32,9 хиляди души. Графиката на фигура 2 показва първите 10 държави на произход на имигранти в Дания през 2018 г.³⁹

³⁹ <https://www.statista.com/statistics/571909/number-of-immigrants-in-denmark-by-country-of-origin/>

Фигура 2 Брой на имигрантите в Дания за 2018г. по 10-те най-многобройно представени държави на произход, Statista 2019.

През 2017 г. бежанците съставляват 3% от всички чужденци, които са получили разрешения за пребиваване в Дания.⁴⁰ Профилът на бежанците, които идват в Дания, също се променя през годините.

Top 5 nationalities asking asylum in Denmark 2014-2018

2014		2015		2016		2017		2018	
Syria	7.210	Syria	8.608	Syria	1.251	Syria	818	Eritrea*	656
Eritrea	2.275	Iran	2.787	Afghanistan	1.122	Morocco	308	Syria	598
Stateless	1.140	Afghanistan	2.331	Stateless	488	Eritrea	306	Georgia	396
Somalia	700	Eritrea	1.740	Iraq	491	Afghanistan	176	Iran	196
Russia	520	Statsløse	1.734	Morocco	347	Iran	136	Morocco	181

*) The majority already had another residence permit. REFUGEES.DK / Source: Danish Immigration Service

Фигура 2 Топ 5 на националностите, търсещи убежище в Дания REFUGEES.DK

Независимо от това, трябва да се вземе предвид, че от общия брой търсещи убежище, само някои го получават. Фигура 4 показва броя на хората (Топ 7 на държавите), на които е предоставен статут на бежанец през 2018 г. по пол и страна на произход.

⁴⁰ refugees.dk

residence permit	time	citizenship	Total ↑	Men	Women
Asylum, Refugee status	2018	Eritrea	607	235	372
Asylum, Refugee status	2018	Syria	536	210	326
Asylum, Refugee status	2018	Iran	233	157	76
Asylum, Refugee status	2018	Afghanistan	147	101	46
Asylum, Refugee status	2018	Stateless	39	17	22
Asylum, Refugee status	2018	Iraq	20	12	8
Asylum, Refugee status	2018	Somalia	13	1	12

Фигура 3 Разрешителни за пребиваване 2018 Статут на бежанец. Statistics Denmark.

Добра практика: Дания Бежанци - предприемачи

Организацията RED предлага най-добрата практика за Дания, тъй като използва предприемачеството като инструмент за интеграция, който разширява житейските възможности в програма за: Инкубация и Ускорение. Инкубационната фаза подготвя индивида за създаване на бизнес, а фазата на ускоряване отчита предишните знания и ги привежда в действие. RED е изключителна в направените инвестиции, които са критични и дългосрочни. RED предоставя консултации и менторство на индивидуални предприемачи - бежанци от 7 години. В момента в програмата им участват 12 бежанци и 10 бизнеса. Използваната методология е предназначена да помага на хората да установят бизнеса си от А до Я. RED си сътрудничи също с Hack Your Future, обучавайки бежанците да учат програмиране. Те предоставят консултации на предприемачите по всички аспекти на развитието на бизнеса - от уебсайтове, лого, марка и обучение на терен до микрофинансиране.

RED се фокусира също и върху подпомагането на предприемача за постигане на по-добро разбиране на бизнес културата в Дания. Програмата им подчертава как да се харесат на датския пазар и, съответно ги обучава на това. Един от бизнесите целенасочено има дизайн, който е скандинавски. По този начин предприемачът не разчита негов основен клиент да са имигрантите и адресира по-голямата картина и цел на интеграцията, а не само успехът на отделния бизнес. С подкрепата на Датския съвет за бежанците под внимание се взимат и предоставянето на психологически услуги и осигуряването на достъп до ресурси на участниците бежанци. Друг компонент на програмата е този на корпоративната социална отговорност. Чрез него се генерира добавена стойност, напр. чрез социално предприемачество, използвайки екологични

продукти. Програмата е ресурсоемка, дългосрочна, предлага индивидуална подкрепа и консултации. В крайна сметка в RED искат да се свържат с бежанците и да ги подкрепят в създаването на собствен бизнес, за да осигурят по-висока житейска цел и връзка.

Предизвикателства: Дания

Пред предприемачите - мигранти и бежанци в Дания съществуват няколко бариери, но трябва да се отбележи, че датската държава е разпознала ролята на предприемачеството като обещаващ път за ефективна интеграция в страната. Заинтересованите страни в Дания, подкрепящи тази група, трябва да помагат при нужда за справянето с езиковата бариера. В Дания има много бюрокрация, в която всеки, който започва бизнес трябва да се ориентира. Тази ситуация се изостря още повече, когато правилата и разпоредбите могат да бъдат намерени само в датски текст и човекът няма достатъчно езикови умения. За справянето с тази и други бариери, освен масовите семинари и езикови курсове следва да се спомене и ролята на менторството, чрез което се постигнат съществени успехи. Менторът може да помага и в напр. значимите културни аспекти, необходими за привличането на датски клиенти и получаване на достъп до финансиране и други ресурси.

Дискриминацията продължава да бъде проблем и подобно на много други европейски страни съществува политическа тенденция за ангажиране с все по-негативна реторика към имигрантските общности. Заинтересованите страни трябва да работят за повишаване на осведомеността на членовете на обществото и да повлияят на създателите на политики, особено в това отношение, с цел развиването на по-голяма чувствителност и фокусирането върху факти, напр. за икономическите ползи от включването.

Видео казуси: Мигранти и бежанци – предприемачи в Дания

Халид от Сирия говори за TellMe, медийната платформа, която е основал в Дания:

<https://www.youtube.com/watch?v=-RdPt5AH8Uk>

Сътрудничеството между Yes Copenhagen и бизнеса на Revolt по наемане на бежанци:

<https://www.youtube.com/watch?v=rxUrHr-Fc3I>

Списък с организации: Дания

Тези организации предлагат услуги за мигранти и/или бежанци – предприемачи в Дания

- **Refugee Entrepreneurs**
<http://refugeeentrepreneursdenmark.dk/entrepreneurs> Има за цел да превърне „кризата с бежанците във възможност за бежанците“. Организацията използва предприемачеството като инструмент за интеграция за обучение и разширяване на жизнените шансове на индивида.
- **Egenvirksomhed** <http://egenvirksomhed.nu/> Организацията свързва бизнесмени, които поемат отговорност за развитието на предприемачи, които получават държавна или интеграционна подкрепа.
- **Multi-Ethnic Business Development Center**
<http://mbdc.dk/> Мултиетническият център за бизнес развитие е създаден от собственици на фирми с връзки към много жители в Дания с международен опит. Те предлагат подкрепа за стартиране на бизнес в Дания.
- **Innovation Fund Denmark**
<https://innovationsfonden.dk/da/soegemulighed/integrationsindsats-med-fokus-paa-flygtninge> Датският фонд за иновации инвестира в предприемачи, изследователи и бизнеси със знания и идеи, които създават растеж и работни места в Дания.
- **YES CPH** www.yescph.co/ Предлага достъпни, висококачествени обслужващи услуги за бизнеса, включително обяд, почистване и кухненски услуги, като наема добре обучени, мотивирани и приятелски настроени бежанци.
- **CPH Business House** <https://international.kk.dk/bhc> Бизнес къщата в Копенхаген свързва бизнеса и града и помага на хората да стартират собствен бизнес със съвети относно получаване на разрешителни и др. и предоставя подкрепа при стартиране, работна фаза и фаза на развитие.
- **Restart Refugees** <https://restartrefugees.com> ,
https://www.facebook.com/pg/REstartRefugees/about/?ref=page_internal

Тази организация дава възможност на предприемачите - бежанци да получат финансиране на местно ниво. Най-голямата бариера пред предприемачеството е липсата на достъп до традиционното финансиране и тази група цели да промени това заедно с участниците.

- **Center for Employment, Language and Integration** <https://www.kk.dk/cbsi>
Центърът за заетост, език и интеграция работи с новопристигнали, които живеят в Дания от повече от 3 години. Те предоставят подкрепа и съвети при заетост, наставничество и др.
- **Trampoline House** <https://www.trampolinehouse.dk/> Този независим читалищен център осигурява на бежанци и търсещи убежище в Дания място за „подкрепа, общност и цел“.
- **Growth House Copenhagen** https://startvaekst.dk/vhhr.dk/omos_vhhr
Помага на бизнесите да постигат растеж, да създават работни места, да изнасят на чужди пазари и др. Предоставя индивидуална подкрепа. Консултациите могат да обхващат теми като интернационализация, лидерство и финансиране.
- **CBS Entrepreneurship platform** <https://www.cbs.dk/en/knowledge-society/business-in-society/entrepreneurship> Платформата свързва предприемаческите ресурси и образованието в CBS и глобалните мрежи от бизнес лидери и експерти на училището с предприемачи в Дания.
- **Bike & Bloom** <https://www.bikeandbloom.com/om-os> е бизнес, чиято визия е да предлага на жени – мигранти и бежанци достъп до датския пазар на труда. Те се наемат на непълен работен ден като флористи.
- **Newcomer's Union**
<https://www.foreningen-nydansker.dk/home/medlemsressourcer/om-foreningen/hvem-er-vi> „Съюзът на новопристигналите“ се стреми да проправя пътя на имигрантите на пазара на труда и да направи управлението на многообразието естествен и ценен аспект на датската индустрия. Асоциацията има над 100 компании-членове - както частни, така и публични - които ѝ помагат да се съсредоточи върху приобщаването и многообразието.
- **Entrepreneur Magazine & Danish Entrepreneurship Association** <https://www.d-i-f.dk/2018/12/17/vejen-til-et-succesfuldt-investorpitch/>
Датската асоциация за предприемачество е организация с нестопанска цел, която се фокусира върху предприемачите. От 1985 г. се бори за по-

добри условия за датските предприемачи и спомага за укрепване на датската предприемаческа среда.

- **The Refugee Food Festival** <http://www.refugeefoodfestival.com/?lang=en>
„Фестивалът на храната на бежанците” е инициатива, ръководена от гражданите, основана от благотворителната Food Sweet Food с подкрепата на ВКБООН. Идеята на фестивала е ресторантите да отворят и поверят кухните си на готвачите-бежанци, да споделят вкусни и обединяващи моменти.
- **Action Aid Denmark** <https://www.ms.dk/en> Има почти 70-годишен опит в работата по развитие. Работата им цели да подобри условията на живот на бедните хора. Целевите групи за тази организация са предимно жени и младежи. Заедно с местните организации те работят за овластяване на хората, живеещи в бедност, подпомагат ги в разбирането и изискванията на техните права и им помагат да изградят демократични и устойчиви общества.
- **Danish Business Authority** <https://danishbusinessauthority.dk/business-denmark> Датската бизнес институция се стреми да създаде най-добрите условия за растеж в Европа и да улесни и направи привлекателно управлението на бизнес в Дания.
- **Work** <https://indberet.virk.dk/> Преглед на законите и бизнес отчетите за Дания.
- **Ministry of Foreign Affairs: Guide to Establishing a Business in Denmark** Министерство на външните работи: Ръководство за създаване на бизнес в Дания:
file:///C:/Users/Leah/Downloads/Establishing_a_Business_in_Denmark2018.pdf
- **Start Up Denmark** <http://www.startupdenmark.info> ви позволява да живеете и да започнете своя старт-ъп в една от най-отворените към предприемачество държави. Представява визова схема за талантиливи предприемачи, които искат да развият силно въздействащи бизнеси в Дания.
- **In the middle** <https://www.imidt.dk/startvejledninger/> Безплатни ръководства за стартиране на повечето видове малък бизнес. Всичко е на датски.

Заключителен анализ: Дания

Както става видно от най-добрите практики в тази глава ключовата стъпка, която всички заинтересовани страни, работещи с предприемачи - мигранти и бежанци трябва да направят е да осигурят кръстосано сътрудничество между организации с различен опит и ресурси в Дания. За участниците е важно да приемат фактите, че мигрантите-предприемачи могат да имат положително въздействие в приемащото ги общество. Тези ползи могат да променят начина на мислене и така да създадат по-благоприятна политическа ситуация за тази група. И накрая, когато обмисляме как да постигнем най-голям успех в подкрепа на предприемачите - мигранти и бежанци в Дания, заинтересованите страни трябва да разработят програма, която е интензивна откъм ресурси, индивидуализирана и дългосрочна.

7.5. Национално ниво: Испания

Статистически данни за пристигащите в Испания

През 2018 г. до месец ноември, в Испания за пристигнали общо 59 048 нередовни мигранти. Това е ръст от 129% спрямо предходната година, през която до месец ноември по море и суша са пристигнали 25 786 души. Общият брой нередовни влизания през 2018 г. надвишава общия брой на регистрираните пристигания през 2017, 2016 и 2015 г. взети заедно. Броят на регистрираните пристигнали през тези три години, възлиза на 56 636 лица.

Броят на пристигнали хора по испанското крайбрежие достигна исторически рекорд: 52 795 мигранти през 2018 г., в сравнение с 39 180 души, достигнали до Испания по море главно през Канарските острови, по време на кризата в Кайкос през 2006 г. През тази година е регистриран и най-големият брой пристигания с лодки до сега. Следователно, нередовните влизания през морето са се увеличили със 165% в сравнение с 2017 г., сочат данните на Министерството на вътрешните работи. Всъщност Испания вече е приела повече хора по море, отколкото през последните седем години взети заедно.

*Мигранти от района на Сахара са приемани от Червения кръст при пристигането си на испанска земя
Снимка: Agencia EFE, 22 юли, 2018.*

По-точно, 50 355 души в 1818 плавателни съда са пристигнали на Балеарското и полуостровното крайбрежие: 167% повече в сравнение с миналата година. Морският маршрут, който се е разрастнал най-много, е този на Канарския бряг, където са пристигнали 1263 мигранти в 63 плавателни съда - почти 214% увеличение спрямо миналата година. Наблюдава се също увеличение с над 87% на пристигащите на крайбрежието на Сеута - 430 души с 36 кораба и 77,4% край бреговете на Мелия, където 777 души са влезли по море на 30 кораба.

Според данните, предоставени от Международната организация по миграция (ИОМ)⁴¹, актуализирани на 4 декември 2018 г. поне 114 имигранти и бежанци са загубили трагично живота си или са изчезнали в морето, опитвайки се да достигнат испанските брегове през ноември, 2018. ИОМ дава и данни за броя пристигнали в Испания по море - 53 522 души през 2018 г. За същата година ВКБООН отчита в базата си данни 52 796 пристигнали, цитиран от Еигора Press. Нередовните влизания по суша възлизат на 6.381; а общият брой на влизанията по суша и море е 59 177. Според ВКБООН, която включва в регистъра си националностите на пристигащите мигранти, 21,4% от влизащите нередовно в Испания са от Мароко; 20,9% от Гвинея; и 15.9% от Мали.

⁴¹ <https://www.iom.int/es/node/83644>

За заинтересованите страни е полезно да познават протоколът по приемането: Морската спасителна служба приема бежанците от морето и Червеният кръст - от сушата. След проверка на самоличността (от полицията) и на здравословното състояние (от Червения кръст) те се откарват в приемни центрове в цяла Испания. Там работят социални работници и психолози, които търсят решение за техните случаи. По-голямата част от мигрантите имат семейство в Европа и идеята им е да заживеят заедно с тях. В много случаи Испания е транзитна държава за хората, които продължават пътя си. От друга страна, много мигранти пристигат в Испания със самолет от Латинска Америка, от страни като Венецуела, Куба, Мексико или Коста Рика, бягайки от правителствени репресии, глад или смъртни заплахи в нестабилните държави.

На следващото изображение можем да видим разпределението на чуждестранното население по автономна общност в Испания (данни от 2017 г.⁴²). В синьо са дадени общностите, в които броя на чужденците се увеличава и в червено - тези, в които намалява. Районите с най-голямо мигрантско население в Испания са Каталуня, Мадрид и Валенсия.

Разпределение на мигрантското население в Испания (2017)
Снимка: <http://sociluisraelruiz.blogspot.com>

Добра практика от Испания: заселване на изоставени градове

⁴² <http://sociluisraelruiz.blogspot.com/2012/04/la-poblacion-espanola.html>

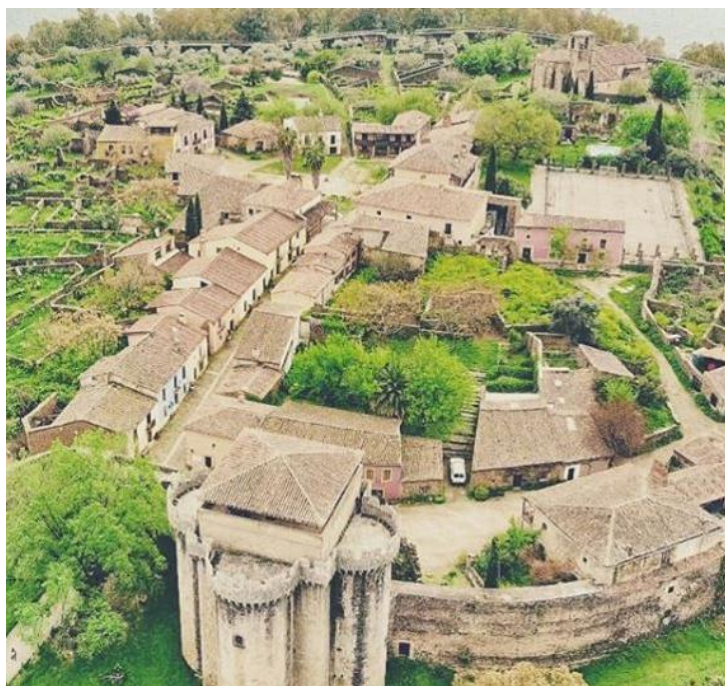
През септември 2015 г. ЕС проведе извънредно заседание, за да се опита да разреши кризата с бежанците от Сирия и от държави като Ирак, Пакистан и Афганистан. На тази среща беше договорено Испания да приеме 17 680 души. Въпреки че испанските автономни правителства и НПО вече са предложили планове за прием и подкрепа, все още няма определена обща и ясна стратегия. Чрез платформата Change.org екипът от творчески активисти на Miracle предложи решение, което е добро както за бежанците, така и за приемащия район: да се вдъхне нов живот на някои от 3,000-те изоставени градове, които съществуват в Испания.

Карта на изоставените градове в Испания
Снимка: www.diariodelviajero.com

„От 2011 г. Сирия е в гражданска война и повече от половината от населението ѝ (10 млн. деца, жени и мъже) са изселени. Истинска лудост. В Испания има 3000 изоставени села, без нито един жител. Това също е истинска лудост“ - казва представител на организацията. „Това може да е чудесна възможност да помогнем на сирийския народ, а също и на много испанци, които искат да започнат нов живот, но за момента нямат такава възможност, като допринесем за съживяването, например, на сектор като селското стопанство, където в момента работят само 5% от активното население на страната.“

Предложението, формулирано в Change.org под формата на писмо до правителството, завършва с призив: „Сред нас има много хора, които са готови да сътрудничат, но вие, правителството, разполагате със средствата да осъществите това или всяко друго нещо. Това е алтернатива, която съответства на хуманитарната помощ, която се изисква от страната ни, така че се надяваме да демонстрирате способността да слушате.”

Гранадия (Касерес), един от 3000-те изоставени градове в Испания
Снимка: www.mundodeportivo.com

Видео линк: <https://www.youtube.com/watch?v=WBWDljpaao0>

Португалският град Идана-а-Нова, с 2500 жители, постоянно се стреми да привлече инвестиции и работна ръка. Населението намалява все повече и повече и бежанците могат да станат част от решението. Това е моделът, който вдъхновява испанските организации да предложат ново заселване на изоставените градове в Испания с бежанци и мигранти, за да може да се използва потенциала, който те носят за възстановяване на местните икономики, чрез започване на свой собствен бизнес.

Заключителен анализ: Испания

2018 г. беше тежка година за Испания по отношение на имиграцията. Масовото пристигане на мигранти не беше предвидено и испанското правителство трябваше да намери решение. През тази година се смени управлението в

страната, а също и имиграционната политика. Новото правителство промени начина за справяне с кризата, за да може да приема тези хора по по-хуманен начин - хора, които много често излагат живота си на риск, като пристигат в Испания, главно по море.

Въпреки че от началото на 2019 г. миграционната криза се забави, имиграцията е тема от голямо значение в политическия дебат в Испания, особено в контекста на ниската раждаемост в страната и необходимостта от работна ръка, чрез която да се осигури изплащането на пенсии. Можем да заключим, че въпросът за пристигането и интеграцията на мигрантите ще продължи да бъде в центъра на политическата програма на испанското правителство през следващите години, което има за цел да намери най-добрите възможни решения. Описаните по-горе практики могат да се използват от заинтересованите страни, които подкрепят подобни решения, като добри примери и за намиране на по-ефективен път към бъдещето.

Списък на организациите: Испания

- **Granada Acoge:** <https://www.granadaacoge.org/> Работи за интеграцията, равенството и социалната справедливост на мигрантите в Гранада и Испания.
- **Red Cross Spain:** <https://www.cruzroja.es/principal/web/intervencion-social/inmigrantes> Първи прием, базисна подкрепа и програма за връщане в страните на произход.
- **Red Acoge:** <https://www.redacoge.org/es/> Кръстосана помощ за мигранти (заетост, жилища и законност).
- **Comisión Española de Ayuda al Refugiado:** <http://cear.es> Работят с мигранти, нуждаещи се от международна закрила и/или в риск от социално изключване.
- **Cooperación y Desarrollo con el Norte de África:** <http://www.codenaf.net/> Работи с хора от Северна Африка, които искат да мигрират в Испания или Европа.
- **ACCEM:** <http://www.accem.es/refugiados/inmigrantes/> Насърчава социалното и трудовото приобщаване, както и равенството на правата и задълженията на всички хора, независимо от техния произход, пол, раса, религия, гледна точка или социална група.
- **Asociación Pro Derechos Humanos de Andalucía:** <http://www.apdha.org/index.php> Защиатава правата на човека, мира и международната солидарност.

Благодарности

Настоящият доклад е публикуван в рамките на проекта „VET възможности за мигранти и бежанци“ в рамките на Европейската програма Еразъм +, мярка K2: „Стратегически партньорства за VET“. Проектът е финансиран с подкрепа на Европейската Комисия.

Настоящата публикация отразява само и единствено възгледите на автора и Комисията не носи никаква отговорност, която би могла да произтече от използването на предоставената тук информация.

Код на проекта: 2017-1-DK01-KA202-034224